Adalbert

měsíčník královéhradecké diecéze
5/2021 / ročník XXXI / 29 Kč

Jan Vokál, 25. biskup královéhradecký

10 let ve službě diecézi

15 Jan Nepomucký, svatý na mostě
16 Seriál: Úvahy nad Krédem
22 Věř v Boha a všechno vydržíš
26 Zvon v kostele Panny Marie v HK

Kalendář královéhradecké diecéze

pro rok 2022
představí umělecké skvosty z diecézních sbírek

občanské svátky a církevní svátky s liturgickými barvami a čtením
adresář farností, řeholních a dalších institucí, církevních škol...
kontakty na charity a charitní zařízení v diecézi

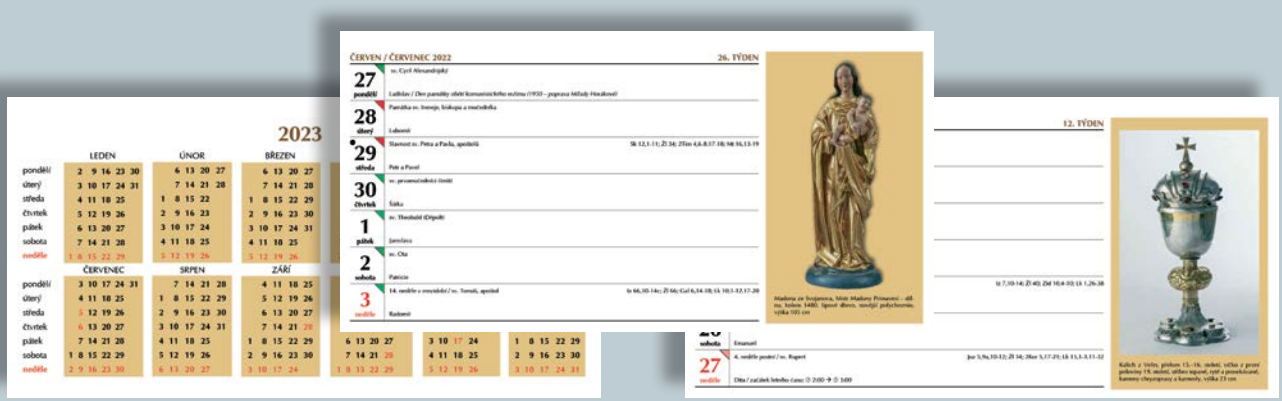

Cena 69 Kč

K dostání od června na farních úřadech
nebo v Karmelitánském knihkupectví v Hradci Králové.

Z obsahu

5 10 let biskupské služby diecézi
Snažím se žít v bázni Boží
Jan Vokál

14 pozvánka
Pouť snoubenců do Rokole

15 jak to vidím já
Jan Nepomucký, svatý na mostě

16 seriál
Úvahy nad Krédem (3)

19 rok. sv. Josefa
Sv. Josef – agent ticha a mlčení

22 osobnosti diecéze
Věř v Boha a všechno vydržíš
Karel Otčenášek

26 historie
Zvon v kostele Panny Marie v Hradci Králové

30 IKD – informace královéhradecké diecéze

31 Charitní listy

Evidenční číslo: MK ČR E 10261.
Měsíčník. Vydává:
Biskupství královéhradecké,
Velké náměstí 35,
500 01 Hradec Králové.
Adresa redakce:
Tiskové oddělení, Velké nám. 35,
500 01 Hradec Králové,
tel.: 495 063 422,
e-mail: adalbert@bihk.cz
Šéfredaktor: Pavel J. Sršeň

Sazba: Pep-in, s.r.o.
Tisk: Tiskárna v Ráji, s. r. o., Semtín.

Cena: 29 Kč.
Roční předplatné: 319 Kč.
Bank. spoj.: Raiffeisenbank, a. s., Hradec Králové,
č. ú. 1016004393 /5500,
variabilní symbol 551,
specifický symbol je evidenční číslo čtenáře (viz adresní štítek).

ISSN 2570-7531

Právě jmenovaného 25. královéhradeckého biskupa pozdravil i arcibiskup Karel Otčenášek, 23. biskup královéhradecký; foto Anna Maclová

Slovo úvodem

Tento měsíc si připomínáme deset let od přijetí biskupského svěcení a uvedení do úřadu našeho diecézního biskupa Mons. Jana Vokála – 25. biskupa královéhradeckého. Rád bych pár slovy na tuto událost zavzpomínal.

Po oznámení jmenování nového diecézního biskupa, a po té, co bylo jasné, že se biskupské svěcení uskuteční v bazilice sv. Petra ve Vatikánu 7. května 2011, začali na biskupství v Hradci Králové plánovat, jak se rychle do Říma v daný den dostat. Na vikariátní konferenci jsme se bavili, kdo se na svěcení vypraví, jestli poletí leteckým speciálem z Pardubic nebo se vydá po vlastní ose, a jak nabídnout farníkům mimořádnou cestu do Říma, ráno tam a večer zpátky. V tomto termínu jsem měl v Podskále dlouho naplánovanou svatbu svých farníků z chrastecké farnosti, kde jsem v té době působil. Tudíž jsem na biskupskou konsekraci odcestovat nemohl. Týden na to se v katedrále Svatého Ducha v Hradci Králové konalo uvedení nového biskupa do úřadu. Pamatuji se na komentář P. Miloslava Fialy před zahájením Mše svaté, na uvítání Mons. Vokála u vstupu do katedrály pomocným biskupem Josefem Kajnekem a na promluvu arcibiskupa pražského Dominika Duky. Po skončení Mše svaté se konal na Velkém náměstí přípitek a někteří hosté pronesli pár slov na uvítanou. Kdo chtěl, tak mohl biskupa Jana krátce pozdravit v Novém Adalbertinu. Této příležitosti jsem rád využil. Jednotlivé příchozí, kteří přišli na setkání s novým biskupem, krátce představoval Mons. Tomáš Holub.

Tehdy jsem patřil mezi mladé kněze a na nového biskupa „z Vatikánu“ jsme se těšili. V ten den jsem si říkal, že zcela určitě s ním zažiji nějakou změnu. Netušil jsem ovšem v jakém rozsahu. První překvapení pro mě nastalo, když jsem byl biskupem Janem jmenován spirituálem na gymnáziu ve Skutči. Nikdy by mě ovšem nenapadlo, že budu povolán do Hradce Králové jako biskupský vikář pro pastoraci a časem do úřadu generálního vikáře.

Na závěr bych připomenul, že doba nástupu biskupa Jana Vokála, byla odcházením arcibiskupa Karla Otčenáška. Odvážím se říci, že to byl velmi vzácný okamžik, kdy se setkali tři královéhradečtí biskupové: dva předchozí a současný. I to byla výjimečnost těch dnů.

Jan Paseka, generální vikář

Nově vysvěcený biskup zaujímá na výzvu světitele první místo mezi biskupy

Snažím se žít v bázni Boží

Všechny zvony se ve čtvrtek 3. března 2011 v pravé poledne rozezněly Velkým náměstím. Královéhradecká diecéze se po více než roce vytrvalých modliteb dočkala pastýře. Papež Benedikt XVI. jmenoval novým sídelním biskupem **Mons. Jana Vokála**.

Na ten den se dobře pamatuji. Akt jmenování jsem měla možnost prožít v kapli sv. Karla Boromejského v biskupské rezidenci. Jméno 25. královéhradeckého biskupa oznámil Mons. Josef Kajnek, který diecézi spravoval během sedisvakance, tedy uprázdnění biskupského stolce. *„Přeji Ti do náročné služby mnoho sil a vyprošuji Ti Boží přízeň. Ať dokážeš vést svěřený lid s takovou laskavostí, s jakou jsi mě vodil po vatikánských zahradách,“* popřál Janu Vokálovi do nově svěřené funkce devadesátiletý emeritní biskup Karel Otčenášek, který diecézi vedl do roku 1998. V telefonickém rozhovoru jsme se dozvěděli i heslo, které si nový biskup zvolil. *Sub tuum praesidium* (česky *Pod ochranu tvou*), začátek marián ské modlitby ze třetího století. Do biskupského svěcení Jana Vokála zbývaly dva měsíce. Konalo se v sobotu 7. května 2011 v bazilice sv. Petra ve Vatikánu. Slavnostní bohoslužby u oltáře Katedry pod Berniniho vitráží Svatého Ducha se zúčastnilo přes 500 lidí. Světitelem byl kardinál Tarcisio Bertone. Zvláštním leteckým spojem, vypraveným z Pardubic, dorazila do Říma více než stovka duchovních, řeholníků a zástupců farností. Na palubě speciálu cestoval také pražský arcibiskup Dominik Duka, který byl spolusvětitelem, stejně jako bývalý apoštolský nuncius v České republice Erwin Joseph Ender. Čestné místo mezi účastníky slavnosti měla matka svěcence paní Anna Vokálová a jeho nejbližší rodina.

Do úřadu 25. diecézního biskupa byl Jan Vokál uveden týden poté, v sobotu 14. května 2011 v katedrále Sv. Ducha v Hradci Králové. Velkým náměstím znovu zněly zvony. V portálu hlavního chrámu diecéze pozdravil nového pastýře biskup Josef Kajnek. V rukou držel kříž, jehož původ připisuje tradice

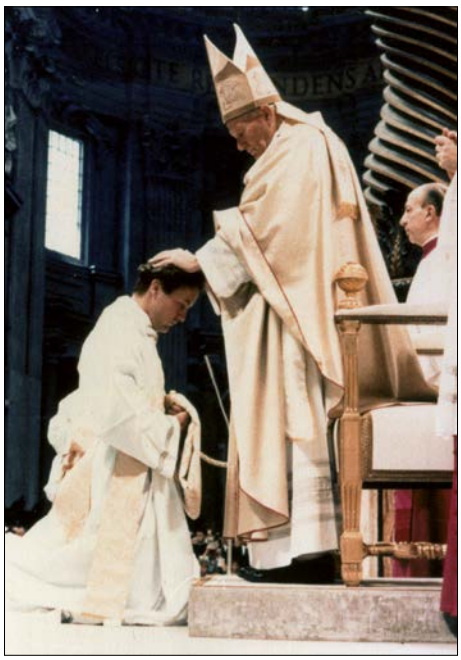

Kněžské svěcení biskupa Jana Vokála, světitelem sv. Jan Pavel II.; foto archiv J. Vokála

rukám samotného Arnošta z Pardubic. Jan Vokál ho uctil políbením a za zvuku fanfár vstoupil do katedrály zaplněné do posledního místa. Všichni napjatě očekávali symbolický okamžik: předání berly. To učinil Dominik Duka po přečtení papežské buly, v níž papež Benedikt XVI. oznámil celé diecézi, že ustanovil Jana Vokála biskupem královéhradeckým.

„Předal jsem svému nástupci pastýřskou hůl. Možná se domníváte, že ta hůl je k obraně proti útokům protivníků. Ale není to tak. Má ji především k tomu, aby pomohl ovečkám, když se dostanou do úzkých. Proto je na konci zakroucená,“ zdůraznil svému nástupci i věřícím arcibiskup Dominik Duka. Papeže na slavnosti zastupoval nuncius Diego Causero: *„Vám, kněží a věřící královéhradecké diecéze, jménem prvního otce a pastýře, papeže Benedikta, svěřuji biskupa Jana. Přijměte jej a podporujte modlitbou, oddaností a synovskou láskou,“* zdůraznil. *„Tobě, spolubratře Jene, připomínám slova a příklad našeho Pána, který nepřišel, aby si nechal sloužit, ale aby sloužil. Stal ses biskupem nikoliv proto, abys přijímal pocty, ale abys sloužil a miloval.“*

Poslední slovo patřilo samotnému Janu Vokálovi: *„Před lety jsem z této země utíkal tak, aby to nikdo nevěděl. Dnes mě slavnostně přijímáte jako svého biskupa. Chci vám z celého srdce poděkovat a slíbit, že se budu snažit tuto vaši velkorysost a štědrost oplácet svou službou,“* zavázal se nový biskup a přiblížil své priority: *„Chci se v této službě zaměřit zejména na pastoraci, na hluboký dialog s kněžími a na práci s rodinami. Potřebuji vaši spolupráci, trpělivost a pomoc. O tu vás především prosím. Myslete na mě ve*

Snímky, u kterých není uveden jiný zdroj: Servizio Fotografico L'Osservatore Romano; autorem fotky na titulní straně je Markéta Jirů

V dětství se starší sestrou a mladším bratrem; foto archiv J. Vokála

Studia v Římě (1983–1989), seminaristé Nepomucena Jan Bárta a Jan Vokál s rektorem Mons. Karlem Vránou; foto archiv J. Vokála

svých modlitbách a mějte prosím trpělivost s mými nedokonalostmi," žádal Jan Vokál. Slavnostní průvod z katedrály na biskupství lemovaly davy lidí, kterým nový biskup žehnal. S úsměvem zaregistroval transparent *„Sub tuum praesidium – Tvoje Hlinsko"*, jímž se v narážce na biskupské heslo připomněli jeho rodáci. Milá byla i neveřejná tečka za intronizací, setkání královéhradeckých biskupů tří generací: nový biskup společně s pražským arcibiskupem Dominikem Dukou navštívili arcibiskupa Karla Otčenáška.

„Ještě před intronizací se Jan Vokál setkal s novináři. Jako jediná jsem měla možnost rozhovoru. Odbýval se před zraky církevních hodnostářů a kolegů novinářů. Měla jsem lehkou trému, ale byl to zážitek. Pocházíte z Hlinska, hodně vás to tam táhne ve vzpomínkách? Zeptala jsem se ho, když jsme natáčeli náš první společný pořad pro Český rozhlas Hradec Králové.

Cítím se vázán k rodné hroudě, k rodné zemi. Jak člověk stárne, čím dál více se zamýšlí nad svými kořeny. K těm mým nerozlučně patří první krůčky ve víře v místním kostelíku, kde jsme jako děti ministrovaly, přisluhovaly u oltáře, kde jsem nakonec přijal první svátosti. Když myslím na dětství, nemůže se mi nevybavit hlinecký kostel zasvěcený Narození Panny Marie. Domů jsem se rád vracel vždycky, když to bylo možné, i z emigrace. Pomodlit se na rodinný hrob se tam vracím dodnes.

Tatínek měl nesmírně silnou víru. Čím dál víc si při pohledu zpět uvědomuji, jak moc mu záleželo na tom, abychom my tři

Homilie státního sekretáře kard. Tarcisia Bertoneho při biskupském svěcení mons. Jana Vokála v Římě 7. května 2011

Páni kardinálové, ctihodní spolubratři v biskupské a kněžské službě, drazí bratři a sestry!

Srdečně zdravím každého z vás, kteří jste přišli sdílet tuto obzvlášť sváteční chvíli, jakou je vždy pro Církev biskupské svěcení. Zdravím především tebe, drahý mons. Jane Vokále, neboť dnes obdržíš plnost kněžství, a můj srdečný pozdrav patří také tvé drahé mamince, spolubratřím a krajanům. Spolu s pozdravem úředníků a personálu Státního sekretariátu bych chtěl vyjádřit naši radost za dar, který Pán dnes nabízí jednomu z nás, který po dvacet let pracoval v tomto úřadě ve službě Nejvyššímu Pontifexovi. Svatý otec Benedikt XVI. mě pověřil, abych tlumočil jeho osobní pozdrav. Ujišťuje o své duchovní blízkosti a doprovází nás v modlitbě. Ve své reflexi bych se chtěl stručně dotknout tří různých aspektů: především poselství bohoslužby slova z třetí neděle velikonoční, dále funkcí biskupa ve vedení partikulární Církve a konečně některých zvláštních zkušeností drahého mons. Vokála v historickém kontextu České republiky, k níž patří rodem.

a) Petrovo kázání (Sk 2,22-36)

Bohoslužba slova nám v době velikonoční předkládá význačné etapy cesty rodící se Církve podle popisu evangelisty Lukáše ve Skutcích apoštolských. Na třetí neděli velikonoční připadá Petrova řeč v den Letnic, která je prvním veřejným vyznáním víry v Kristovo vzkříšení. Petr v promluvě k zástupu Židů a proselytů různých národností zdůrazňuje rozdíl mezi smrtí patriarchy Davida a Pána Ježíše, který byl potomkem z jeho kmene. Zatímco hrob prvního je pouze svědectvím o jeho smrti, hrob Kristův, který byl nalezen prázdný třetího dne, dosvědčuje naplnění Písem, totiž, že tělo Božího Syna nedošlo porušení (srov. Ž 16,10). Na prvním tedy, ač byl patriarchou a velkým králem dějin Izraele, smrt vykonala svou obvyklou moc; s Pánem

Pomocný biskup Josef Kajnek oznamuje jmenování Mons. Jana Vokála 25. diecézním biskupem královéhradeckým; foto Anna Maclová

Redaktorka Českého rozhlasu Eva Zálešáková při rozhovoru s nově instalovaným biskupem Janem Vokálem; foto Anna Maclová

jeho děti od něj přijaly to, co o Bohu věděl, jeho víru. Myslím, že se mu to podařilo. Samozřejmě i maminka byla věřící, zbožná žena. Když jsme my sourozenci dospívali, neměli jsme auto ani svůj dům, televizi ani teplou vodu, vyrůstali jsme velice prostě. Nicméně jsme měli krásné, klidné dětství. Za to, že rodiče zůstali spolu, i když byli tak odlišní, za to jim velmi děkuji. Obdivuji to a vážím si toho.

Ten druhý sloup, to je kněžstvo. Hlinsko bylo v královéhradecké diecézi svým způsobem, skoro bych řekl, privilegováno. Měli jsme vždycky několik kněží. Jeden tam byl na odpočinku, jeden tam jezdil vypomáhat, jeden tam stabilně působil. Vzpomínám na děkana Josefa Markla, na pátera Josefa Peška, pátera Filipi ... všichni už jsou po smrti. Pomáhali nám zapojit se do mnoha aktivit, což v té době nebylo jednoduché, ale vždy se podařilo alespoň něco, třeba výlety pro mládež, zorganizovat. Tak jsme se přibližovali k nim, k jejich osobám a tím vlastně k tomu Božímu. To mně hodně pomohlo k cestě ve víře a v celé životní dráze.

V roce 1983 absolvoval Jan Vokál Fakultu elektrotechnickou ČVUT v Praze, obor technická kybernetika. Předtím v Pardubicích Střední průmyslovou školu elektrotechnickou. Jeho vztah k technickým oborům mě, upřímně řečeno, překvapil.

Já se považuji za velmi technického člověka. Už ve škole jsem měl vztah k předmětům jako matematika, fyzika, ale i biologie, zatímco vztah k dějepisu nebo k umění jsem neměl zrovna příkladný. U nás v Hlinsku bylo gymnázium

Na biskupa byl ve vatikánské bazilice sv. Petra Jan Vokál vysvěcen kardinálem Tarcisiem Bertonem; foto Markéta Jírů

Ježíšem tomu tak nebylo, protože On smrt přemohl.

Odvaha, s níž Petr počínaje Letnicemi vystupuje, jej vede k tomu, že se jádrem jeho kázání stává centrální událost poslání jeho Mistra: Zmrtvýchvstání. Apoštol Petr ve své první promluvě využívá biblického zázemí 16. žalmu, kde se popisuje otevřenost člověka věčnosti: *„neboť nezanecháš mou duši v podsvětí, nedopustíš, aby tvůj svatý spatřil porušení. Ukážeš mi cestu k životu, u tebe je hojná radost, po tvé pravici je věčná slast“* (Ž 16,10-11). V řeči k publiku, ve kterém ne všichni byli schopni pochopit Vzkříšení, apoštol cituje žalm, který se otevřeně zmiňuje o životě po smrti, ve slasti Boží přítomnosti.

Bazilika sv. Petra, u oltáře Katedry, setkání budoucího biskupa s věřícími z rodného Hlinska před obřadem svěcení; foto Markéta Jírů

Světitelé – kardinál Tarcisio Bertone, apoštolský nuncius Erwin Ender a arcibiskup Dominik Duka

humanitního zaměření. Na to jsem se opravdu necítil a Pardubice byly blízko, elektrotechnika mě velmi přitahovala. Studoval jsem tam čtyři roky a kybernetika na ČVUT byla logickým pokračováním. V té době už se trochu rozvíjely informační technologie, technická kybernetika do toho zapadala, takže jsem ji studoval dalších pět let v Praze.

Lidé se často podivují tomu, že právě ti, kdo věří na exaktní vědu, nacházejí cestu k Bohu. Jako by podvědomě předpokládali, že se to vylučuje. Já bych to spíš viděl naopak. Když odhalujeme zákony přírody, jejich hloubku, krásu a logickou neopakovatelnost, hledáme automaticky, odkud to pochází, kdo za tím stojí. Myslím, že čím víc vědec bádá, tím blíže dochází k Bohu. Aspoň já to tak vidím, nebo jsem vždycky viděl. Věřím, že kdybych byl daleko vzdělanější v přírodních vědách, tak bych byl určitě ještě blíž k Bohu.

„V obsáhlé homilii, která zazněla při biskupském svěcení v Římě, připomněl kardinál Tarcisio Bertone odchod Jana Vokála z vlasti. Byl podle jeho slov bolestivý, ale jen díky němu mohl zahájit svou cestu ke kněžství. „Tímto útěkem za hranice východního bloku, s trochou peněz skrytých v botách, začíná jeho služba římské církvi a papeži, která jej přivedla až k dnešnímu dni, kdy je povolán k cestě opačným směrem," uvedl kardinál Bertone 7. května 2011 v bazilice sv. Petra ve Vatikánu. „Věděl jste už v Praze na ČVUT, že vaše cesta povede jinudy?", zeptala jsem už tenkrát při našem prvním rozhovoru.

Dnes, stejně jako za dob Petrových, je pravda o Vzkříšení někdy banalizována, jindy považována za mýtus, křesťanská víra by však neexistovala bez jistoty Kristova vzkříšení. Velikonoční liturgická doba nás vybízí, abychom je uznali jako konstitutivní a nejdůležitější skutečnost naší víry. Bez Kristova Vzkříšení by křesťanské poselství bylo pouhou filosofií nebo ušlechtilým morálním učením. Právě Vzkříšení je tím, co rozhodujícím způsobem odlišuje evangelium a dodává mu hluboký smysl ve srovnání s každým jiným filosofickým a náboženským poselstvím.

Kéž Duch Svatý probudí odvahu Petra a dalších apoštolů také v dnešní Církvi a v každém křesťanovi, abychom dokázali přijímat a hlásat Kristovo Vzkříšení, abychom je nezamlčovali, neskrývali a neumenšovali. Tím spíše, že biskup v každé místní Církvi je prvním hlasatelem velikonočního poselství a naděje na věčný život. Modleme se za to, aby mons. Vokál byl uprostřed svého lidu hlasatelem a svědkem vzkříšeného Pána.

b) biskupská tria munera

Biskupské svěcení má být chápáno v logice apoštolské postoupnosti. Biskupové, nástupci apoštolů, jsou ti, kdo – jak to naznačuje etymologie slova *episcopos*, od *epi-scopéo* – jsou povolaní rozhlížet se kolem sebe z vyvýšeného místa, aby mohli chránit a střežit svěřené stádo.

Tato úloha strážce zahrnuje zároveň pohled z výše a pohled laskavý, po vzoru láskyplného pohledu Krista. Prvořadé úkoly každého biskupa lze shrnout do tří bodů, po vzoru trojího Kristova poslání: každý biskup je „pastýř" jak to zakládá munus regendi, „učitel" jak zakládá munus docendi a je „kněz", protože má munus sanctificandi.

Munus regendi. Obraz Ježíše jako Dobrého pastýře je v křesťanské ikonografii vůbec nejstarší, předchází dokonce i obraz Ukřižovaného. Tento obraz přisuzuje tomu, kdo vede a chrání své stádo, moudrost a důvtip. Proto jej jeho ovce věrně následují, jak říká Ježíš v evangeliu svatého Jana, protože poznávají jeho hlas. Tento obraz připomíná starostlivost a lásku, s níž pravý pastýř, na rozdíl od námezdního, pečuje o své stádo.

Kardinál Tarcisio Bertone se zdraví s nejbližší rodinou biskupa Jana Vokála

Papež Benedikt XVI. přijal Annu Vokálovou, maminku biskupa Jana Vokála

Především ke konci studia, poslední rok nebo dva, už jsem byl víceméně rozhodnut, že to nebude moje cesta ... pracovat v elektrotechnice, založit rodinu. „Pane Bože, jestli tohle ode mne chceš a je to tvá vůle, tak se musíš postarat Ty," říkal jsem si v té době. Nemohl jsem si, když jsem končil ČVUT, podat přihlášku na jinou fakultu, tehdy ani na jedinou tenkrát u nás existující teologickou. Dneska by to šlo, ale tenkrát to tak jednoduché nebylo. Naskýtala se buď možnost studovat úplně tajně třeba v Polsku nebo, jak se tehdy říkalo „v podsvětí", v podzemní církvi. Znamenalo by to, že by mě vzdělával některý teolog tajně, neúředně. Anebo přicházela v úvahu emigrace na Západ, k čemuž já jsem se přikláněl. Jenom jsem nevěděl, jak to udělat, abych dostal povolení opustit tehdejší Československo. Rozhodnutí obnášelo, bohužel, i skutečnost, že kdybych emigroval a měl tak zaručeno, že teologii budu moct řádně studovat, na druhou stranu bych se musel smířit s tím, že se už nikdy neuvidím s nikým z rodiny, s rodiči, se sourozenci, s přáteli. Že se, tak to tehdy fungovalo, nebudu moci nikdy vrátit zpět. To bylo těžké. Ale měl jsem před sebou světlo Božího povolání, ve které jsem uvěřil. To zastiňovalo tyto věci tak, že jsem jim nebyl schopen věnovat tolik pozornosti.

Prakticky to vypadalo tak, že jsem společně s několika kolegy, to jsem byl v posledním ročníku na vysoké škole, čekal před pražskou kanceláří Čedoku na zájezd do Jugoslávie. Ta byla jakoby na hranici dvou světů, vědělo se, že je docela snadná možnost přejít do Itálie. Čekali jsme celou noc, abychom ráno po otevření byli mezi vyvolenými, kteří získají povolení

Munus docendi. Každý biskup je Učitel, ustanovený k tomu, aby učil a kázal Evangelium Království. Když Ježíš učil, užíval různých komunikačních prostředků: podobenství, gesta, promluvy, aby si lépe získal své posluchače a byl pro ně srozumitelný. Po jeho vzoru je každý Pastýř povolán osvojit si komunikační prostředky vhodné pro ten či onen kontext a naučit se je využívat, aby všichni porozuměli evangelijnímu poselství a zejména tomu, jak velká je Boží láska ke každému člověku. Každý biskup je šiřitelem víry, zvěstuje Království Boží lásky a hlásá evangelijní naději. Každý kněz dobře ví z vlastní zkušenosti, jak velice dnešní svět potřebuje víru, naději a lásku!

Munus sanctificandi. Třetí funkce má původ ve sdílení kněžství s Kristem samým. Při vykonávání vlastní služby je každý

První bratrské pozdravení v biskupské službě se světitelem kardinálem Tarcisiem Bertonem

Pastýř povolán posvěcovat se a posvěcovat ostatní. Privilegovanou cestou k tomu je eucharistická slavnost a udílení svátostí, zdarma daných darů Božích. Úryvek dnešního evangelia o učednících na cestě do Emauz nám připomněl, že tím okamžikem, v němž jej oči obou poutníků poznali, bylo fractio panis. *„Když byl spolu s nimi u stolu, vzal chléb, vzdal díky, lámal a rozdával jim. Tu se jim otevřely oči a poznali ho."* (Lk 24,30-31) Biskup, jak už jsme řekli, je hlavním služebníkem Božího Slova ve společenství a – jako Ježíš – vede učedníky ke Stolu, kde se Slovo stává tělem, živou přítomností v Eucharistii. Ta je totiž ohniskem křesťanského života, v ní rozpoznáváme, skrze víru, velikou Boží lásku a vycházejíce od ní přinášíme tuto lásku bratřím.

Audience rodiny a přátel biskupa Jana Vokála u Svatého otce Benedikta XVI.

S přáteli při recepci ve vatikánských zahradách; foto P. Martin Davídek

vycestovat do vytoužené Jugoslávie. Povedlo se, jako studentům nám to povolili. Jeli jsme do Umagu, což je přístavní město na severozápadě chorvatského poloostrova Istrie. Tam jsem od první chvíle myslel jen na to, jak se dostat do zájezdu lodí do Benátek. Vědělo se, že ty zájezdy existují. Italská policie společně s jugoslávskou odebrala jejich účastníkům pasy a dostali jenom zvláštní povolení k prohlídce města. V něm se zavázali, že se do večera vrátí na loď v přístavu v Benátkách. Já jsem si nic neprohlížel, protože jsem se snažil dostat co nejrychleji, podle místních plánků, které jsem tam viděl, k nádraží. Nemohl jsem být na tu cestu nijak důkladně připraven, hrozilo nebezpečí, že bych mohl vzbudit podezření. Cesta k emigraci a ke kněžství by se mně definitivně uzavřela. Musel jsem být velmi opatrný, předem jsem o svém úmyslu nemohl s nikým mluvit. Přátelé se o mojí emigraci dozvěděli až dlouho poté.

„Když jsem se zeptala na jazykovou vybavenost, vědoma si toho, že Mons. Jan Vokál hovoří anglicky a italsky, pasivně umí německy, polsky a rusky, pan biskup se pobaveně rozesmál. A já si vzpomněla, jak to na školách v Československu v době jeho studií s výukou cizích řečí vypadalo.

Já jsem se snažil chodit na soukromé hodiny latiny, protože jsem předpokládal, že na římských univerzitách se vyučuje pořád v latině, což byl omyl, vyučuje se tam italsky. Nicméně latina a italština jsou velmi příbuzné jazyky, takže ty základy latiny mně nakonec přece jenom posloužily. Trošičku jsem tehdy uměl německy, ale to byla jen taková školní

c) Mons. Jan, biskup královéhradecké diecéze

Na závěr bych se chtěl stručně zmínit o Církvi, pro kterou bude mons. Vokál vysvěcen a o jeho osobní zkušenosti. Dějiny královéhradecké diecéze mají svůj počátek v roce 1664, kdy ji ustanovil papež Alexandr VII. bulou Super universas a rozdělil tak území pražské arcidiecéze. Dějiny této Církve jsou spojeny s osudy Čech, v dnešní České republice, které byly vždy velkým přínosem pro víru a spiritualitu celé katolické Církve. Česká církev prožila období skvělá i kritická a dala Církvi celou řadu mučedníků pro víru. Stačí připomenout, že královéhradecký stolec zůstal neobsazen od roku 1956, kdy zemřel biskup mons. Pícha, až do roku 1989, kvůli totalitnímu režimu té doby. Do tohoto kontextu spadá také příchod mladého Jana do Říma, v roce 1983. Byl to odjezd bolestivý a dalo by se říci dobrodružný, když utíkal z nepřátelského režimu, aby mohl zahájit svou cestu ke kněžství. Tímto útěkem za hranice východního bloku, s trochou peněz skrytých v botách, začíná jeho služba římské církvi a papeži, která jej přivedla až k dnešnímu dni, kdy za okolností zcela jiných, je povolán k téže cestě opačným směrem.

V Čechách dozrála jeho víra, navzdory nepřátelskému nastavení oné doby. Nyní je vybízen k návratu do této země, aby utvrzoval bratry ve víře. Biskupský znak mons. Vokála shrnuje tuto cestu jeho povolání. Jsou na něm symboly sv. Damiána de Veuster (havajská květina) a bl. Kateřiny Emmerichové z Münsteru (kříž se zvednutými rameny), které doprovází iniciála jména Panny Marie, jíž se svěřuje také prostřednictvím hesla, které si zvolil: *Sub tuum praesidium*. Znaku dominuje holubice Ducha Svatého, velkého Ježíšova Daru apoštolům, kterému je zasvěcena královéhradecká katedrála.

Mons. Jan dnes dostane plnost svátostného kněžství od Ducha Utěšitele: nechť On jej vede, podporuje a chrání v jeho pastorační službě, ve službě Církvi v jeho české zemi. My slibujeme, s radostí a láskou, že jej budeme vždycky doprovázet svými modlitbami.

Zdroj: www.radiovaticana.cz
přeložila Johana Bronková

Převzetí pektorálu od papeže Benedikta XVI.

němčina, žádná velká sláva. Ale podařilo se mně koupit si v Benátkách, za vyměněné německé marky, jízdenku na vlak do Říma. Pamatuji, že ta cesta byla pro mě skoro dramatická. Z dob, kdy jsem vyrůstal, jsem byl zvyklý, že všechno se muselo dělat tajně, opatrně. Takže když jsem v tom vlaku z Benátek do Říma uviděl průvodčího v uniformě, kterou jsem neznal, předpokládal jsem, že je to policie, která po celé Itálii hledá Jana Vokála, který právě emigruje. Časem jsem si uvědomil, že Italové to zas tak neberou, že by hledali všechno, jen ne mě, dnes se tomu směju. Do Říma jsem přijel ve večerních hodinách a taxikáři před nádražím jsem nadiktoval adresu, kam bych chtěl být zavezen. Byla to tehdy československá kolej Nepomuceum, seminář pro české a slovenské studenty. Z vysílání vatikánského rádia jsem věděl, že je to ulice Via Concordia uno. Špatně jsem si to ale napsal, místo C na začátku jsem měl na lístečku K, nicméně taxikář pochopil, kam chci jet. Byly prázdniny, ale zase jsem měl štěstí. Mons. Karel Vrána (významná postava českého exilu a výrazná osobnost českého katolického myšlení 20. století. Od roku 1978 byl rektorem koleje Nepomucenum. V roce 1980 se stal profesorem filozofie na Lateránské univerzitě. Po celý kněžský život měl niterný vztah ke královéhradecké diecézi, z níž pocházel, v roce 1992 byl jmenován sídelním kanovníkem Katedrální kapituly při chrámu Sv. Ducha a roku 1999 ředitelem Diecézního teologického institutu při Biskupství královéhradeckém) se ten večer vracel odněkud z Německa, tak mě tam hned přijal. Já jsem na něj spustil: *„Dobrý večer, Monsignore, já se jmenuji Jan Vokál, právě jsem utekl z Československa a sem jsem přišel, abych se tady stal knězem.“* On se až lekl, říkal: *„Pomalu, pomalu na mě.“* Zalekl se toho, jak to na něj sypu, protože představení v Nepomucenu museli být opatrní na to, aby se tam nikdo neinfiltroval. Později jsem se dozvěděl, že i mezi námi byl takový nasazený člověk, pracoval pro StB. Přitom studoval s námi, to se stávalo.

Byl jsem tam přijat velmi dobře, Mons. Vrána si ověřil, že skutečně mám věřící zázemí, že to není nějaká finta na ně. Pomohl mně potom i s tím papírováním, abych dosáhl politického azylu z náboženských důvodů. Itálie mě ho po několika měsících udělila, dostal jsem i dočasné doklady, protože jsem přišel, samozřejmě, bez

Papežský stát Vatikán zná biskup Jan Vokál velmi dobře. Dlouhé roky mu byl domovem; foto Bernard Ondřej Mléčka

Do rodné farnosti v Hlinsku se vrací 25. královéhradecký biskup vždy rád; foto Markéta Jírů

pasu. Začal jsem chodit na kurzy italštiny, potom postupně na některé předměty na filozofickou fakultu na Lateránské univerzitě, po bakaláři z filozofie jsem začal studovat teologii. Byl jsem posílán do USA, každý rok na tři měsíce, abych se učil řeč, ale i z praktických důvodů, kolej se v létě zavírala a škola taky. Takže čtyři roky jsem jezdil na prázdniny do Texasu. Když mě biskup Jaroslav Škarvada vysvětil v červenci 1988 v Německu na jáhna, byl jsem pak rok na praxi v USA. Tam jsem měl vždycky týden školy a týden praxe ve farnosti. Škola, to byly kurzy teologie na Univerzitě sv. Tomáše v Minneapolis. Po necelém roce jsem jel na kněžské svěcení do Říma, Jan Pavel II. mě vysvětil 28. května 1989. Tady už se schylovalo k sametové revoluci, což jsem já samozřejmě nemohl tušit. Do Spojených států jsem se vrátil s tím, že už tam zůstanu a budu působit. První roky vyloženě jenom pro Američany a později, že bych pracoval s Čechy. Uprchlíky, emigranty, starousedlíky, měl jsem působit mezi krajany v USA i v Kanadě. Jako farní vikář jsem byl asi půl druhého roku ve státě Illinois, to bylo krásné.

Je všeobecně známé, že Mons. Jan Vokál byl členem týmu, který připravoval návštěvu papeže Jana Pavla II. v Hradci Králové v roce 1997. Poprvé se ovšem do svobodného Československa dostal mnohem dříve.

Bylo to zhruba rok po sametové revoluci. Přijel jsem s dvěma autobusy Italů navštívit milovaného biskupa Karla Otčenáška. Chtěli přispět na opravu biskupské rezidence, její rekonstrukce teprve začínala. Pan biskup nás provedl po rezidenci, ukázal nám práce, které byly v běhu, vzal nás také do kaple sv. Karla Boromejského.

Ve vatikánských zahradách po biskupském svěcení; foto archiv J. Vokála

Ta už byla víceméně dokončená, zrestaurovaná. Když hosté odešli, požehnal mně a řekl: *„Jednou tady budeš ty“*. Bral jsem to samozřejmě jako vtip, ne jako prorocká slova. Ostatně, vzpomněl jsem si na ně asi po dvaceti letech.

Setkání s mládeží na Velkém náměstí byl pro Svatého otce překrásný zážitek, často jsem ho o tom slyšel později mluvit. Jeho skutečně spojovalo osobní přátelství s Karlem Otčenáškem. Vzpomínal, že se setkávali už v Polsku, takže ve svém kázání v Hradci Králové ho právem nazval můj dlouholetý přítel Karel. Když skončila mše svatá, snažil jsem se, aby se moji nejbližší dostali přes ty naše vatikánské ochranky ke Svatému otci. Našel jsem mezi věřícími maminku a dovedl ji k sakristii. Dostal jsem ještě růženec pro tatínka, který velmi vážně nemocný ležel v hradecké fakultní nemocnici. Na to mám krásné vzpomínky. Pan arcibiskup Otčenášek se několikrát vyjádřil ve smyslu, že mně vděčí za to, že se podařilo přivést Jana Pavla II. do Hradce Králové. Kandidátem by logicky mělo být větší město, např. Brno. Tam jsem si dovolil trošičku zapracovat.

Při svém jmenování začátkem března 2011 hovořil 25. královéhradecký biskup Jan Vokál v telefonickém rozhovoru o bázni ve smyslu zodpovědnosti k úřadu, který se chystal převzít. Na straně druhé soudím, že diecéze projevila hlineckému rodákovi ohromnou vstřícnost a že byl přijat s velkou láskou.

Uctění vzácného kříže z hory Tábor ve farnosti Lomnice n. Pop. při biskupské intronizaci v Hradci Králové 14. 5. 2011; foto Markéta Jírů

Biskupa Jana Vokála zajímá technika v jakémkoliv směru; foto Martin Veselý, Mafra

Podle naší víry je bázeň Boží jeden z darů Ducha Svatého, bázeň Boží. To je myšlené ne jako strach, ale jako obava, abych neztratil Boží přízeň svojí vinou. Abych hříchem nebo nedbalostí se nějak nevzdálil Bohu. V tomto smyslu mluvíme o tzv. bázni Boží jako daru Ducha Svatého. Tak samozřejmě, že se v bázni Boží snažím žít a že to vidím jako pozitivní věc. Tíha zodpovědnosti, tu cítím pořád, a myslím, že ji budu cítit stále víc.

Přijal jsem tuto výzvu jako závazek, jako dar a jako úkol. Velký osobní dar od Boha, že mě povolal k plnosti kněžství, který jsem si samozřejmě nijak nezasloužil, to je předmět víry. A závazek, že se podle svých možností a schopností, a s pomocí nejbližších, snažím, abych tu službu plnil před Bohem a před druhými věrně. Proto chci vyjádřit vděčnost Bohu a díky lidem, kteří mě v tom podpořili. Ať už to je Mší svatou, modlitbou, obětmi a vyjádřením přízně. Tak za to si dovolím, vaším prostřednictvím, všem vyjádřit velké poděkování. Pán Bůh zaplať.

Eva Zálešáková

Upomínkový obrázek k příležitosti konsekrace Jana Vokála

Jaro před deseti lety

Tak jako pro letošní jaro je charakteristické, že zima nechce pustit vládu „ze svých rukou“ a ještě v polovině dubna nosíme zimní kabáty a váháme s přezouváním na letní, tak jaro před deseti lety bylo charakteristické, aspoň pro naší diecézi, že bylo plné významných událostí.

- **3. března** v pravé poledne jsem měl tu čest oznámit, jako administrátor diecéze, že Svatý otec Benedikt XVI. jmenoval pro naši královéhradeckou diecézi jako 25. biskupa Mons. Jana Vokála, doposud pracujícího ve službách Státního sekretariátu ve Vatikánu. Byla to veliká radost po roce sedisvakance. Prožívali jsme ji v biskupské kapli s otevřenými dveřmi do císařského sálu. Podařilo se dokonce s naším novým biskupem navázat živé telefonické spojení k pozdravům.
- **7. května** bylo z pardubického letiště vypraveno speciální letadlo do Říma na biskupskou konsekraci u svatého Petra. A za týden na to
- **14. května** proběhla v katedrále Svatého Ducha intronizace – uvedení do biskupské služby v diecézi.
- **23. května** si Pán života a smrti odvolal otce arcibiskupa Karla Otčenáška k sobě. Jakoby čekal na svého nástupce a spolu se starcem Simeonem mohl říci: *„Nyní můžeš propustit svého služebníka…“*
- **3. června** jsme potom uložili ostatky otce arcibiskupa do hrobky v katedrále k jeho několika předchůdcům.

Jaro před deseti lety přineslo mnoho radosti, ale také bolesti, která patří k životu. Všechno je ale prozářeno nadějí, protože *Christos voskres, voistino voskres!*

Mons. Josef Kajnek, pomocný biskup

Knižní tipy

Nakladatelství Paulínky

Jungmannovo nám. 18, 110 00 Praha 1
t. 224 818 757, objednavky@paulinky.cz
www.paulinky.cz

Kvítky svatého Františka

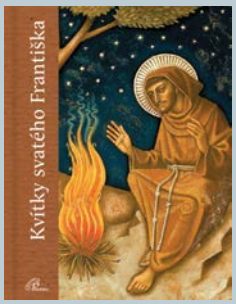

Sbírka krátkých příběhů s duchovní pointou ze života světce a jeho druhů. Dnes již klasické dílo autora z konce 14. století čerpá z latinského spisu bratra Hugolina Actus beati Francisci a klade si za cíl zpřístupnit ctnosti a duchovní moudrost svatého Františka co nejširším kruhům. *Váz., 192 s., 299 Kč*

Clotilde Noël

Vypadlá z hnízda

Mladí manželé Noëlovi měli už šest vlastních dětí, když se rozhodli, že by si rádi osvojili nějaké opuštěné dítě s postižením. V květnu roku 2013 si přivezli domů „dauníka“ Marušku, která se záhy stala miláčkem celé rodiny. V jistém okamžiku Clotilde pocítila potřebu psát, pravidelně svěřovala veškeré to napínavé dění svému deníku. *Brož., 160 s., 249 Kč*

8. května 2021

Pouť snoubenců do Rokole

Centrum pro rodinu Biskupství královéhradeckého Vás srdečně zve na Pouť snoubenců, která se uskuteční v sobotu 8. května 2021 v Rokoli. Vašimi provázejícími na pouti **se svatým Josefem** budou **P. Filip Foltán** a **Andy Loos**.

Rokole je mariánské poutní místo ležící nedaleko Bohdašína na severozápadním okraji Orlických hor. Podle legendy ve zdejších lesích zabloudilo děvčátko, které se o pomoc obrátilo k Panně Marii. Ta se dívence zjevila a za ruku ji vyvedla z lesa ven. Na místě zjevení vytryskl pramen a od té doby je zde studánka.

Naše putování bude směřovat k první schönstattské svatyňce v Čechách (v blízkosti provinčního domu Schönstattských sester Mariiných), která je věrnou kopií původní kapličky P. Marie v Schönstattě a nese poselství Betléma. Zde bude také v **16 hodin** sloužena **mše svatá** na úmysl snoubenců **s požehnáním snoubenců**. Prošli bychom si předtím Cestu manželů s patnácti zastávkami a zamyšleními. Jednotlivá zastavení jsou symbolickým znázorněním pouti lidského života od seznámení se s partnerem, přes narození dětí, jejich výchovou i odchodem z domova, až k vlastnímu stárnutí.

Místem setkání bude spodní areál Rokole v místech původní kaple, pramene a Lorety v čase mezi **13:45–14:15 hod.** Zde je také možnost parkování. Odtud se vydáme na **Cestu manželů** směrem k místu, kde bude sloužena mše svatá.

Bližší informace na tel.: 495 063 430, e-mail: crhk@bihk.cz, www.bihk.cz/aktivity a duchovni sluzby/pastorace rodin.

Těšíme se na Vás!

Jan Nepomucký, svatý na mostě

Kdo to byl?

Syn rychtáře z Pomuku, veřejný notář, farář u sv. Havla v Praze, rektor univerzity v Padově, doktor práv, kanovník na Vyšehradě, královnin zpovědník, generální vikář arcibiskupa Jana z Jenštejna, mlčící mučedník, svatý na mostě.

Tak by se stručně dala charakterizovat životní cesta svatého Jana Nepomuckého. Proč si připomínáme právě jeho? Protože letos uplyne 300 let od blahořečení.

Po celém světě

Květen je samozřejmě měsícem Panny Marie, ale je také obdobím, kdy slavíme českého i světového světce Jana (16. 5.). Alespoň jeho sochy jsem mohl na svých cestách vidět nejen ve Střední Evropě, ale i v Mexiku nebo Jižní Americe. Skoro se zdá, že i jeho stihl osud osobností, které svět uctívá, ale doma je podceňován. Jan je tak u nás mnohými lidmi považován jen za protireformací prosazeného a barokem načechraného katolického světce. Už to tak prostě je: Někteří musí nejdříve zemřít, aby je jejich národ uznal – mnozí hudebníci a malíři i spisovatelé by mohli vyprávět... A někteří to nemají jednoduché ani po smrti. Naštěstí je tu ještě soud Boží a ten je spravedlivý.

Ano, je pravda, že Jan se stal předmětem politických her už za života, ve smrti a později byl pomlouván i legendarizován. A kde je pravda? To ví Bůh a on. Nicméně jeho mučednická smrt pro jeho věrnost arcibiskupovi je realitou.

A čím nám může být inspirací?

Tak zaprvé – **ve využití hřiven, talentu**: ve 14. století, jako chlapec z venkova, mnoho možností ke studiu neměl. Evidentně byl nadaný a využil jak svých schopností, tak později i přízně arcibiskupa, který ho podpořil ve studiu práv na prestižní univerzitě v Itálii. Tam ho dokonce zvolili za jednoho z rektorů - jistě ne pro jeho peníze nebo moc, ale pro jeho schopnosti, kterými zaujal. Umíme i my využít času a příležitostí – ne k vlastnímu obohacení nebo slávě – ale ke službě druhým, k zlepšení života, k prosazení dobra a pravdy?

Zadruhé – když se Jan stal knězem a stal se blízkým spolupracovníkem arcibiskupa, je pravděpodobné, že byl královniným zpovědníkem. Tato věc naznačuje jeden z důvodů, pro který se sám Václav IV. aktivně účastnil jeho mučení. A **Jan mlčí** – pro nás je to symbol. V této užvaněné době, kdy doslova každý může vyjádřit svůj názor, kdy se bere zřetel na vyjádření sice slavných, ale přitom někdy tak hloupých a nevzdělaných lidí, tím nejvýmluvnějším gestem pro tuto dobu je mlčení – ticho. Nemyslím mlčení pohrdavé ani odmítající nebo nenávistné – je to mlčení pokorné a výmluvné skrze skutky. Kéž by nám Jan vyprosil u Pána schopnost rozlišovat, kdy mluvit a kdy mlčet, a pak se podle toho řídit.

Zatřetí – **Jan byl věrný** svému biskupovi a své církvi až přes hranice své smrti. Není větší lásky, než u toho, kdo obětuje svůj život za své bratry a sestry. Být věrný i za normálních okolností je dost těžké, ale když jde o svobodu a o život? My máme dobu a žijeme v prostředí, kde nás neohrožují na životě jako v padesátých letech nebo na svobodě jako v letech sedmdesátých. Dnes nám hrozí možná pohrdání, posměch, nezájem.., ale na to se neumírá. Jsem přesvědčen, že i když ostatní lidé nás křesťany neberou vážně, tak naši opravdovost a věrnost v úctě mít budou.

Jan jako most...

A nakonec ještě něco: Janovi se někdy říká „Svatý na mostě“. Janovy mnohé sochy připomínají jeho smrt pod Karlovým mostem ve Vltavě. Nádherně k tomu podotýká Petr Piťha v knize **Čechy a jejich svatí**:

„Most je pokorný vůči proudu, jemuž ponechává svobodu jeho směru, a dovoluje těm, kteří jsou slabší nežli proud, dosáhnout cíle, od něhož jsou vzdáleni, je poutem přes víry řeky, vede na druhou stranu. Po jednom z nich přejdeme nakonec přes údolí smrti... Běda, kdybychom tento poslední most své cesty nalezli přerušený, nemohli přejít a zřítili se do chaotického víru zla. A tu právě, na místě nejvíce nebezpečném, stojí muž, jehož pozemská pouť z rozhodnutí zloby skončila v polovině mostu, aby mocí samým Bohem mu danou svazoval, co je rozvázáno. Proto mu kolem šíje vždy splývá kněžská štola a na jeho ruce leží kříž svazující navždy nebe a zemi. Sv. Jan, strážce mostu...“

Kéž ho i my dokážeme následovat a spojovat to, co je rozděleno - sjednocovat nás navzájem i všechny lidi s Bohem.

Ze srdce vám žehná

P. Jan Linhart

Úvahy nad Krédem (3)

Věřím v jednoho Pána Ježíše Krista, jednorozeného Syna Božího, který se zrodil z Otce přede všemi věky: Bůh z Boha, Světlo ze Světla, pravý Bůh z pravého Boha, zrozený, nestvořený, jedné podstaty s Otcem, skrze něhož všechno je stvořeno.

Minulou úvahu jsme věnovali ve Vyznání víry zkomprimovanému Ježíšovu příběhu. Zmínili jsme, že Ježíšova „biografie“, jak ji Krédo připomíná, vynechává úsporně veškerá Ježíšova slova a skutky, zdůrazněno je však, že *pro nás lidi* a *pro naši spásu* přichází z nebe a jako pravý člověk vstupuje do dějin. Koncentrovaný text neváhá „přeskočit“ od zmínky o narození z Panny hned k Ježíšovu kříži, ve kterém se dramaticky protíná Ježíšova vertikála (vztah k Otci) a horizontála (vztah k lidem). Ježíšův „životopis“, jenž zevnitř drží celou teologii Kréda, sestává tedy ze dvou bouřlivých dynamik: Ježíš od Otce přichází a k němu se vrací (*exitus* a *redditus*) a zároveň slouží lidem a dává za ně svůj život. V „životopisné“ pasáži Kréda se dovídáme, odkud je, kam se vrátil, a mezitím třikrát smysl jeho mise: *pro nás*, *pro naši spásu*, *za nás*. Jen několika tahy tu je naznačen Ježíšův „původ“ a jeho význam pro člověka. Společné zamyšlení jsme zakončovali odkazem na mystérium Ježíšova vzkříšení, neboť to otevírá cestu k hlubšímu pochopení Ježíšovy totožnosti – umožňuje pochopení slov, která čtenář vidí na začátku článku v tučném zvýraznění.

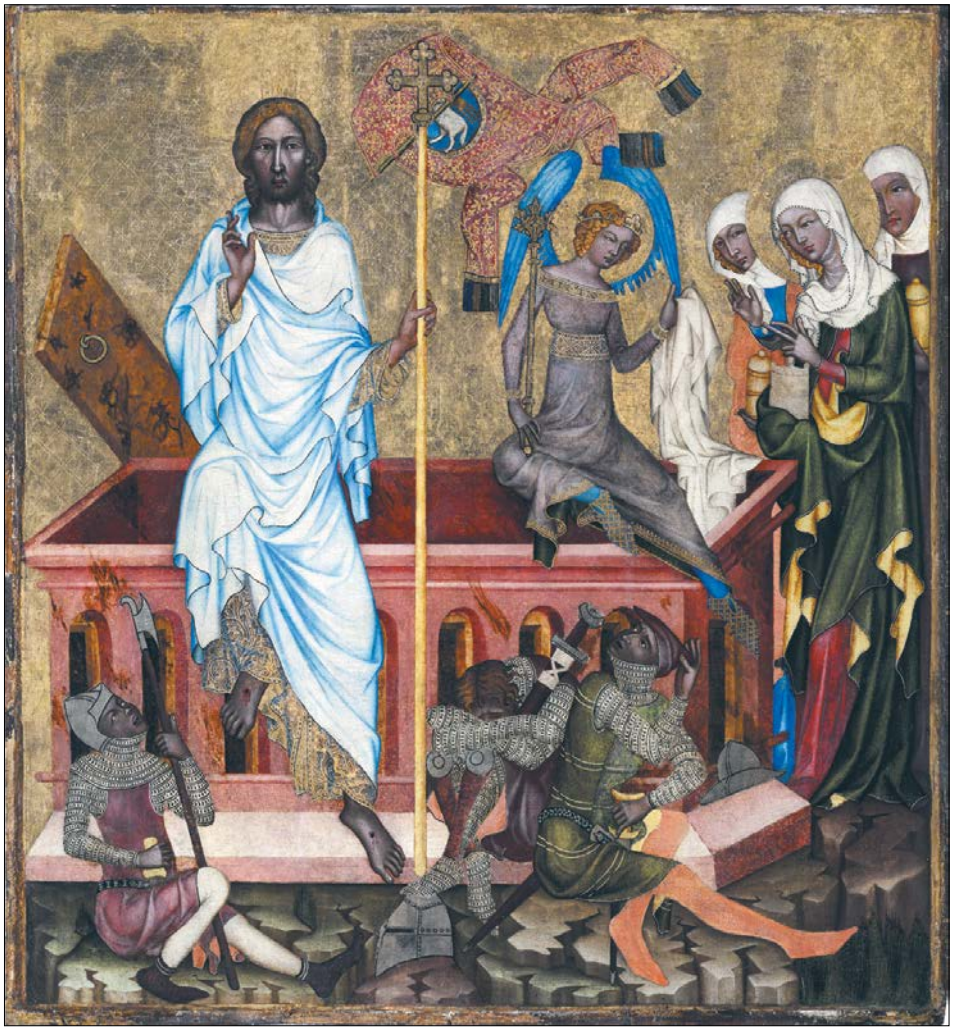

Vyšebrodský cyklus – Zmrtvýchvstání Krista, Národní galerie v Praze

Co je tedy vzkříšení a jako roli hraje pro pochopení Ježíše? Držme se v hledání odpovědí opět textu Kréda. Vyznání víry vyjadřuje Ježíšovo vítězství sérií aktivních formulací: *třetího dne vstal z mrtvých podle Písma, vstoupil do nebe, sedí po pravici Otce*. Tato velikonoční triáda navazuje na velkopáteční trojici pasivních slovesných tvarů: byl *ukřižován*, *umučen* a *pohřben*. Ježíšovo vzkříšení v Krédu tvoří s jeho pašijemi diferencovanou jednotu. Není to nový příběh, nýbrž vítězné završení dramatického života. Ježíšovo vzkříšení tu stojí v kontinuitě s historickými a fyzickými událostmi jako je narození a smrt – přináší však do příběhu i radikální novost: Ježíš se nevrací do života před popravou, žije v Boží dimenzi a právě z Boží sféry vstupuje do zkušenosti vyvolených svědků. Svědectví o Vzkříšeném vybuduje církev a ve velikonočním světle se vrací učedníci k tomu, co s Ježíšem zažili a co od něj slyšeli… Jen díky vzkříšení můžeme chápat slova, jež hovoří o Ježíšovi jako o Pánu, Synu, Světlu a Bohu. Postupme tedy dále.

Již Pavel omráčený Vzkříšeným před branami Damašku vyznává, že Ježíš je *Kyrios* – Pán. Užívá tu řecké slovo, kterým se v Septuagintě (řecký překlad Hebrejské bible) překládalo jméno Boží. Je víc než prorok, je Mesiáš, je dokonce Boží syn! Ze zapadlého kouta světa se rychlostí větru šíří na všechny světové strany víra galilejských rybářů a sedláků a rostoucí křesťanská církev začíná žít paradoxně především v antických velkoměstech. Nová víra fascinuje – ukřižovaný

a vzkříšený Mesiáš přitahuje a získává stoupence po tisících. Mnoho je však i otázek. Co přesně znamená, že je Ježíš Syn? Věříme v Boha, který naplnil své sliby, věříme v Ježíše, který je Mesiášem, žijeme z Ducha, kterého Vzkříšený posílá své církvi... Ano, to je realita a zkušenost našeho života, vědí první generace křesťanů. Jak se ale Hospodin, Ježíš a Duch k sobě mají? Je Duch spíše síla či osoba? Je Ježíš Syn adoptivní či je to ještě nějak jinak? Věříme ještě stále v jednoho Boha?

Část z odpovědí, jež toto vášnivé hledání přineslo, najdeme tučně vytištěné na začátku našeho textu. Shrnují zkušenost a přemýšlení starověkých křesťanů a je na místě, že při recitaci těchto slov stojíme. Myslím, že by nás dokonce mělo občas mrazit, co vlastně vyznáváme, jakéže to ohromující tajemství koncily 4. století potvrzují. (Krédo se zrodilo na koncilech v Niceji a Konstantinopoli/Cařihradě.)

Vskutku, Ježíšovou vertikálou je jedinečné, naprosto originální synovství, staré jako Bůh sám! Ježíš je věčný Syn, není jen „osvojený“, má vše jako Otec. Oba jsou stejné a jediné podstaty, to, co je rozlišuje, je „jen“ Otcovo otcovství a Synovo synovství. Rýsuje se tu paradoxální monoteismus a úchvatný obraz Boha. Jeden Bůh, jenž má sám v sobě od věčnosti pluralitu a vztahy. V Bohu je Ty, je jednotou v rozličnosti! V Bohu je láska, je společenstvím vzájemně se milujících a prostupujících osob. Bůh *je* láska. Otec tvoří svět s pohledem na Syna, tvoří jej skrze něj a pro něj. Svět je stvořen z lásky k Synu...

Naše zamyšlení zakončíme opět výhledem na další setkání na stránkách časopisu Adalbert. Příště se budeme věnovat slovům ... *a znovu přijde, ve slávě, soudit živé i mrtvé a jeho království bude bez konce*. Po meditaci o Ježíšově v příběhu v Krédu (úvaha II.) a dnešním zastavení u tajemství jeho vzkříšení a identity (úvaha III.) navážeme úvahou nad radostnou zprávou o Ježíšově druhém příchodu ve slávě.

P. David Bouma

ThLic. David Bouma, Th.D.

vyučuje na Katedře kulturních a náboženských studií PdF UHK a Katedře filozofie a systematické teologie KTF UK. V diecézi působí jako capellanus specialis. Mimo to vypomáhá v duchovní správě na Pražském Předměstí v Hradci Králové.

Svět potřebuje slyšet dobré zprávy

TV Noe a VOŠ publicistiky pokračují v projektu, který podpoří mladé novináře a zájemce o práci v médiích

Křesťanská televize Noe společně s Vyšší odbornou školou publicistiky v Praze již čtvrtým rokem pokračují ve studijním projektu pro mladé novináře a zájemce o práci v médiích. Studenti VOŠ publicistiky podpoření v tomto projektu budou zdokonalovat své odborné dovednosti v rámci dlouhodobé profesní stáže přímo v televizi Noe. Během studia se vybraní zájemci účastní přípravy i natáčení reportáží, pořadů a přímých přenosů, a tak získávají cennou profesionální praxi.

Projekt má za cíl najít mladé lidi se zájmem o práci v médiích, a to i ze sociálně slabších rodin. Vybraným studentům totiž školné (32 000Kč za rok) spoluzajišťuje televize Noe. Podmínkou přijetí je dokončené středoškolské vzdělání završené maturitní zkouškou. Po vyplnění přihlášky na VOŠ publicistiky (do přihlášky je nutné uvést zkratku „TV NOE“) budou zájemci pozváni k informativnímu výběrovému rozhovoru o motivaci ke spolupráci s televizí Noe.

VOŠ publicistiky a televize Noe chtějí tímto projektem umožnit mladým lidem vstup do mediálního prostoru, aby mohli dobře realizovat své poslání – pravdivě a odpovědně informovat o problémech i dobrých zprávách světa kolem nás.

Více informací najdete na webu: www.vosp.cz/noe, kontakt: Lukáš Jirsa, jirsa@telepace.cz

(Pozvánka

Pozvánky z Diecézního centra pro seniory

- **5. 6.** Jednodenní **poutní a vzpomínkový zájezd na P. Jana Rybáře a P. Františka Líznu:** Bílovice nad Svitavou, poutní místo Křtiny a Brno (jezuitský kostel)
- **9. 6. Setkání seniorů a akademie pro aktivní třetí věk**, Nové Adalbertinum, Hradec Králové
- **12.–19. 7. Duchovně-odpočinkový a poznávací zájezd „Poutní místa a krásy Alp s pobytem u jezera Lago di Garda“** s biskupem Josefem Kajnekem
- **Srpen – Poutně-poznávací a odpočinkový zájezd na Slovensko** (Orava) s návštěvou poutního místa Butkov
- **21.–28. 8. Pobyt pro prarodiče s vnoučaty a třígenerační pobyt**, Marianum, Janské Lázně
- Minimálně **do května** budou nadále **každý čtvrtek** probíhat **online besedy** se zajímavými hosty a online modlitby a bohoslužby – zájemci o tyto aktivity se mohou hlásit na kontaktech níže.

Změna programu vyhrazena. Budeme reagovat na aktuální epidemiologickou situaci.

Přihlášky a informace:

Diecézní centrum pro seniory
Velké náměstí 32
500 03 Hradec Králové
tel.: 495 063 661, 737 215 328, 734 435 360
e-mail: dcs@bihk.cz
web1: www.dcshk.cz
web2: www.simeon.cz

Výjimečný týden s tradicí Týden otevřených kostelů v Hradci Králové

Týden otevřených kostelů, pokud to vládní nařízení dovolí, se letos uskuteční od 23. do 30. 5. 2021.

Tento projekt má za cíl představit křesťanství a ukázat co nejširší rozsah jeho aktivit a tím pomoci odbourat zažité předsudky, rozšířit povědomí o historicko-kulturním dědictví křesťanství, které nabízejí sakrální stavby, a praktické připomenutí toho, že jsou centrem společenského a kulturního života města i dnes. Ekumenický rozměr naplňujeme spoluprací se dvěma dalšími evangelikálními církvemi. V průběhu celého týdne probíhá interaktivní program pro školy v kostele Nanebevzetí Panny Marie. Cílem je přiblížit dětem srozumitelnou a zajímavou cestou účel kostela. Průvodce je zavede do míst, kam se běžně nedostanou a vysvětlí, proč jsou kostely v dnešní době důležité.

Již **7. ročník** nese tematický název **Odvaha**. Kromě jiného se můžete těšit např. na již tradiční úterní koncert v kostele Nanebevzetí Panny Marie, kde vystoupí Hana Medková – soprán, Karel Houdek – trubka, Václav Uhlíř – varhany nebo na Svatodušní koncert „Exulta Filia“ v kostele sv. Antonína na Novém Hradci. Ve Sboru kněze Ambrože Hradec Králové, Církev Československá husitská, se můžeme těšit na svědectví duchovních Aleše Tomana a Davida Smetany o službě v nemocnici v době pandemie. Pozvání přijaly i kapely Yes, Goji a Prostoj.

Příběh vzniku Týdne otevřených kostelů

P. Jan Linhart, zakladatel Týdne otevřených kostelů vzpomíná: *„V létě 2013 jsem se v prostorách Nového Adalbertina sešel s pár dávnými přáteli, s nimiž jsem naladěn na stejnou vlnu. Není proto divu, že se náš rozhovor stočil na oblíbené téma – evangelizace, hledání způsobu, jak oslovit ‚mimokostelní lidi‘, jak přirozeně a nevtíravě pozvat kohokoliv, kdo bude mít zájem, do křesťanského prostředí, nabídnout něco, co zaujme, odbourá předsudky a poskytne impuls k zamyšlení.*

Slovo dalo slovo a již při prvním setkání, které nebylo zdaleka poslední, jsme vytvořili základní kostru projektu, který později dostal název TOK, tedy Týden otevřených kostelů. Noc kostelů, jinak geniální akce, nám byla časově i prostorově trochu těsná. Proto jsme nabídku programů rozšířili na celý týden. Rozběhli jsme se do více kostelů v rámci ekumeny, pozvali jsme hradecké farnosti a sbory.

Malý pramínek se za pár let proměnil v docela velkou říčku. Mám velikou radost, že si tato akce našla své nadšené organizátory i příznivce a účastníky. Má svůj vlastní příběh, jehož vyústění zná jen Bůh. A co je důležité, není závislá na nějakém konkrétním člověku, ale vyvíjí se i tím, že organizátoři přicházejí i odcházejí, ovšem akce zůstává. Moc bych přál organizátorům, kteří jdou do toho celým srdcem, ať jim vydrží nadšení a elán, a hlavně Boží požehnání a ochranu a všem účastníkům přeji otevřenou mysl i srdce, aby Bůh mohl každému nabídnout novou sílu i směr v hledání toho, který je Pravda a Dobro.“

www.tok-hk.cz

Sv. Josef – agent ticha a mlčení

U příležitosti 150. výročí ustanovení sv. Josefa Ochráncem všeobecné církve vyhlásil papež František **rok 2021 Rokem sv. Josefa**. Toto zamyšlení zaznělo na on-line besedě pro seniory královéhradecké diecéze.

Život sv. Josefa, to je služba a tiché sebedarování. Jeho dílo bylo naplněno tím, že nebylo vidět. Každý jeden z nás může ve sv. Josefovi, který je diskrétním a skrytým člověkem, všedním a nepovšimnutým, nalézat přímluvce, pomocníka, průvodce těžkými časy, jednoduše spřízněnou duši. Příliš často si myslíme, že Bůh staví pouze na tom, co je v nás dobré, kvalitní, v čem jsme prostě IN, ale značná většina Jeho plánů se uskutečňuje přes naše slabosti. Musíme se naučit akceptovat svoji slabost hlubokým jemnocitem. A jak jinak než v tichosti a mlčení? Toho, co je v nás křehké, je nejlépe dotýkat se něžně, v tichu. V tichosti a důvěře vše odevzdávat Bohu. Jemu svěřovat kormidlo našílodi. Vím, jak je to těžké, protože *někdy bychom chtěli mít všechno pod kontrolou, mít nějakou jistotu, avšak Bůh má vždycky širší rozhled.* Josefovo mlčení neobsahuje stížnosti, nýbrž konkrétní projevy důvěry. V jeho životě není frustrace, nýbrž důvěra. A v tom všem vnímám naprostou svobodu a štěstí.

Ježíš v Písmu říká: *„Učte se ode mě, neboť jsem tichý a pokorný srdcem“*. Co myslíte, kde se tomu učil? Kde to viděl? Kdo byl právě prvním, kdo byl tichý a pokorný srdcem? Odpověď nám dává *sv. Josef svým výmluvným ztišením*.

Hlavní črtou osobnosti sv. Josefa je, že byl člověkem mlčení. V evangeliu nemáme zachyceno ani jediné slovo, které by vyslovil. Jeho slovo je vyjádřeno v jeho skutcích. On není mužem slova, ale mužem činu. O něm nám více prozrazují jeho skutky než jeho slova. Josef nemusel mluvit, protože Josef konal. Určitě uměl říci svoje, vyjádřit, co si myslí, ale mluvil málo. Podobal se Marii a Ježíši. Maria nevyslovila nepotřebné nebo prázdné slovo. A dosvědčuje to i život Ježíše: při svém veřejném hlásání mluvil jenom při určitých příležitostech a jenom ta slova, která měla velkou hodnotu.

Naše doba je poznamenaná velkým hlukem a záplavou slov. Lidské slovo se šíří rychleji než kdysi a lidé přes sociální sítě a masmédia mezi sebou více komunikují. To se může stát nebezpečím pro náš vnitřní život. Josef nám ale připomíná, že Krista a jeho tajemství můžeme přijímat a dobře využívat jenom v mlčení. Mlčení pomáhalo Josefovi a Marii zachovat si ve svém srdci prožité situace, události a přemýšlet o nich. Svoji pozornost a kontemplativní pohled na Ježíše nerozptylovali prázdnými slovy. Jsou lidé, kteří mají strach z mlčení, protože se bojí, že by mohli zůstat sami se sebou. Ticho a čas mlčení však mají svoje nenahraditelné a potřebné místo v životě každého z nás.

Josefův čas ticha a mlčení nebylo prázdno nebo neschopnost něco říci. On miloval mlčení, nikdy se v něm nenudil. Právě v něm se chtěl najít před Bohem. Cítil, že právě tady mu je Bůh nejblíže. Chtěl najít sebe sama. A našel. Zve nás, abychom si i my v sobě, ve svém srdci, zachovali skrytý koutek pro mlčení. Kdo má život rušný a je přetížen, o to více musí hledat úkryt, kde by jeho duše hledala před Bohem sama sebe a smysl svého života. Josef nás chce přivést k tomu, jak se v mlčení těšit z blízkosti Ježíše. Jinak se totiž vystavujeme nebezpečí, že umlčíme Jeho hlas v nás, a pak už nebudeme ve stavu

Ho slyšet. Josef si byl toho vědom, a chce nám i dnes pomoci, abychom se v mlčení otevřeli a dali se poučit od vtěleného Božího Slova.

Mlčení zbavuje životního napětí a přispívá k tomu, abychom se vnitřně obohacovali. Josefovo mlčení neznamenalo nedostatek životní síly, ale podněcovalo v něm nadšení pro duchovní život. Svět by se měl na Josefovem příkladu přesvědčit, že mlčení je znakem a zdrojem životní síly a duchovních hodnot. Málo mluví, aby mohl pronikavěji myslet a mocněji milovat. Mlčení je totiž schopné více než slovo vyjádřit lásku, kterou dáváme. Je projevem toho, co je v našem životě nevyslovitelné a nedá se proměnit na slova. Josef nás může naučit mlčet, abychom uměli více milovat.

Mlčení v životě sv. Josefa získává rozměr osobního kříže skrze mnohé nepochopitelné situace – např. když Maria čeká dítě nebo slova dvanáctiletého Ježíše v chrámě. Skutečnost, že byl mužem mlčícím, že více konal, než mluvil, nám může poukazovat na důležitost ticha a kříže mlčení v našem životě. Celý jeho život se vyznačoval tichem a důvěrou v Boha. A ty se mu staly pramenem síly, kterou dokázal zvládat i náročné úkoly a situace svého života. V tichu a důvěře dokázal růst v moudrosti a lásce a nežít jenom pro sebe. Dokázal ze svého života utvořit dar lásky pro potřebné.

V knize Malý mnich čteme: *„Ticho je začátkem všech věcí. V tichu přebývá Bůh. On je přítelem mlčení. Svá nejlepší díla koná v tichosti. Ticho je plátnem, na které maluje Duch Svatý pravdu o naší duši. Naučme se soustředit na toto ticho. Mlčení je nejúčinnějším nástrojem, kterým se učíme naslouchat Božímu hlasu. Konečným cílem není mlčení našich úst, ale mlčení srdce. Není podstatné, zda se zmocníme ticha, ale zda se ticho zmocní nás.“*

Ticho je uzdravující, v něm skutečně nacházíme Boha, který nás obdarovává svou láskou a moudrostí. Romano Guardini říká, že *„mlčení a mluvení se doplňují. Nemůžeme mluvit, když jsme nikdy nemlčeli, pak jenom tlacháme.“* Kdybychom dokázali více mlčet, dokázali bychom i více mluvit a více se navzájem chápat. Mluvili bychom jenom tehdy, kdy by to bylo potřeba a mluvili bychom jenom to, co naše vztahy buduje a neničí. *„Pamatujte, že mlčení je někdy tou nejlepší odpovědí.“* (Dalajláma) Pokud zanedbáváme

ticho, okrádáme se o hloubku a moudrost svého života. Pokud ticho není výrazem nelásky, pak není nepřítelem člověka, ale potřebným společníkem, ve kterém dozrává naše lidskost. Svatý otec František nás často vybízí k tichu, mlčení a vnitřnímu ztišení: *„Ticho je jazykem Boha a též jazykem lásky. Když mlčíš, mlč z lásky.“*

Setkání Boha s člověkem se vždy uskutečňuje v atmosféře ticha. Pravá modlitba, skutečný duchovní život není možný bez ticha. Ticho a klid mluví hlasitěji. Ticho nám připomíná, že předtím, než začneme mluvit, musíme myslet, přemýšlet a modlit se. Ticho mluví hlasitě za ty, kteří opravdu chtějí poslouchat, protože odhaluje pravé srdce a ukazuje nás na transcendentální pravdu, která je mimo nás. Pokud nebudeme mít trpělivost a snahu tiše přemýšlet, modlit se a meditovat o tom, co je důležité a životodárné, ztratíme soustředění a necháme se životem pouze unášet.

V Katechismu katolické církve se dočteme, že vnitřní modlitba je ticho, „symbol budoucího světa“ či „mlčící láska“. Ve vnitřní modlitbě slova nejsou řeči, ale něco jako ratolesti, které živí oheň lásky. A v tomto tichu, nesnesitelném pro „vnějškového“ člověka, nám Otec vyslovuje své vtělené Slovo, jež trpělo, zemřelo a vstalo z mrtvých, a synovský Duch nám dává účast na Ježíšově modlitbě.

Pokud se nám podaří najít si chvíli čas na přemýšlení o tichu a mlčení v našem životě, pokusme se odpovědět na tyto otázky.: Jaké místo má ticho a mlčení v mém životě? Je pro mě ticho pramenem síly a moudrosti? Mám zkušenost, že kříž mlčení a ticha je dar? Umím v tichu naslouchat Bohu? Nacházím si čas na ticho, abych naslouchal Bohu a svým bližním?

„Dobrý Bože, nauč nás moudrosti, ve které má svůj čas ztišení a svůj čas mluvení. Pomoz nám mluvit více skutky než slovy. Na přímluvu svatého Josefa tě prosíme, naplň nás svým Duchem, abychom uměli mlčet a mluvit z lásky. Pomáhej nám, aby se kříž mlčení a ticha stával pramenem, ze kterého můžeme čerpat důvěru a sílu. Skrze Krista, našeho Pána. Amen.“

Sr. Gabriela Gorčáková
Společnost Dcer křesťanské lásky
sv. Vincenta de Paul

Světlo svatodušních svátků

I malá skulinka v masivní zdi může prozrazovat sílu světla. To platí i pro neprůhlednost a náročnost lidského života. Někdy stačí setkání s člověkem, který nám podá ruku a usměje se, a hned je všechno jiné.

Jsou svatodušní svátky. Církev je slaví padesátý den po Velikonocích, a my se ptáme, co znamenají pro náš, někdy únavný, všední život. Co znamenají pro život, který je často ponořen do velkých zkoušek bolestí, nejistot, trápení a bezvýchodnosti.

Události svatodušních svátků hovoří o síle Božího Ducha. Vyprávění apoštolských skutků o Letnicích v Jeruzalémském večeřadle, kde byli shromáždění apoštolové tak, jak si to přál Zmrtvýchvstalý Kristus, je krásné a strhující. Působení Ducha Svatého je tu podáváno obrazně, ale není těžké mu porozumět.

V Janově evangeliu se při této příležitosti mimo jiné také hovoří o zavřených dveřích, za kterými se ukrývali Ježíšovi učedníci ze strachu před těmi, kteří je pronásledovali. Známý filosof Sartre píše o třech lidech, kteří byli zavřeni v jedné hotelové místnosti. Zpočátku to šlo, ale za nějaký čas poznali, že jeden druhému překáží, že je pro ně uzavřená prostora nesnesitelná a že musí ven. Nejde přece o to trávit život jen za závorou. Jeden z nich ze zoufalství pronesl větu, která se stala dodnes často užívanou: *„Tak tohle je peklo. Nikdy bych tomu nebyl věřil: síra, oheň, rozžhavený rošt? To všechno je zbytečné. Peklo, to jsou prostě ti druzí.“*

Známe náročnou přítomnost těch nejbližších. Víme o izolaci na pracovišti i jinde. Prožili jsme už pocit úplného zapomenutí, nepochopení, přehlížení. A z toho všeho se potom rodí všelijaké rezignace, nervozita a arogance. Zavřené a zabarikádované dveře jsou nesnesitelné. Svatodušní svátky nám připomínají, že takovéto bariéry pro Božího Ducha nic neznamenají. Vzkříšený Kristus procházel i zavřenými dveřmi. Tak nám ukazuje, že je možné vyjít právě v síle Božího Ducha z každé uzavřenosti a z každého osamění, které si člověk někdy způsobí svým sobectvím, nekázní smyslů a povrchním a nespořádaným životem sám. Když člověk v sobě nechá působit Božího Ducha, otevře se před ním prostor nového života. Ti, kteří to poznali, zakouší ve svém nitru hluboký pokoj a mír.

S Bohem se člověk setká všude tam, kde se lidé mají rádi. Tam, kde má člověk odvahu odložit všechny nesmyslné předsudky a snaží se prolomit ty bariéry, které ho dělí od druhých. Boží blízkost člověk může zachytit tam, kde lidé pokorně a upřímně usilují o ducha smíru, tam, kde se vytváří bratrské, pokojné a radostné společenství. Když přijmeme Božího Ducha, nezmění se v našem životě všechno hned. Ale přece jen se pootevře hlubší pohled na to a do toho, co je radostné, pozitivní a krásné. Člověk potom pozná, že svět není nesen silou neznámých mocností, osudem anebo senzacemi mediálních afér, ale pozná, že protiváhou tomu všemu je síla Božího Ducha, který pomáhá člověku dívat se na svět třebas jen malou skulinkou, skrze kterou ale, i když není velká, vchází do naší mysli, srdce a do celého života světlo, které svědčí o převaze Boha nad bídou, trápením a nejistotami světa.

Mons. Josef Socha

Věř v Boha a všechno vydržíš

Život **arcibiskupa Karla Otčenáška**, 23. královéhradeckého biskupa, byl věrným zrcadlem osudů naší země v uplynulých desetiletích. Studia v Římě v době fašistické zvůle a vysvěcení na kněze tamtéž na prahu svobody, biskupské svěcení v Hradci Králové o pět roků později, internační tábor a kriminály od Želiva přes Mírov a Leopoldov do Valdic, mlékárenský dělník v Opočně, prostý kněz ve vyhnanství v severočeských Trmicích, až konečně leden 1990 a slavný návrat do katedrály, která byla jeho srdci nejbližší. Svou pozemskou pouť ukončil před deseti lety 23. května 2011.

Setkali jsme se mnohokrát. Při jednom z prvních natáčení svěřil rozhlasovému mikrofonu vzpomínku na rodné České Meziříčí.

V myšlenkách se tam vracím často. Na hřbitově tam leží moji rodiče, lidé zbožní a věřící. Tatínek byl kolářským mistrem, a já jsem mu někdy, výjimečně, jako chlapec v dílně pomáhal. Přidržoval jsem třeba nějaké delší kmeny nebo prkna, když je tatínek rozřezával, takové drobnosti. Tu vůni dřeva v sobě pořád nosím.

Pro mé kněžství bylo rozhodující, že jsem od raného dětství ministroval. Bydleli jsme nedaleko od kostela a pamatuji, jak mně dědeček z matčiny strany někdy rovnal paty, když jsem klečel. Abych vypadal, jak ministrant vypadat má. Ale bylo by více pěkných vzpomínek na tu dobu. Tam jsem přišel poprvé tak blízko k oltáři, do styku s knězem, na svého pana faráře také velmi vděčně vzpomínám. Poněvadž jsem se ve škole dobře učil, zařídil, že jsem byl po vyjití prvního ročníku měšťanské školy v Českém Meziříčí přijat do Arcibiskupského gymnázia v Praze – Bubenči. Atmosféra tam byla plně náboženská, škola byla moudře vedená, takže jsem bez nějakých krizí směřoval k cíli být užitečný lidem a oslavovat Boha jako kněz.

Arcibiskup Karel Otčenášek byl mužem modlitby; všechny fotografie diecézní archiv

Pro křesťany je ideálem a také konečnou hodnotou a nejlepším přítelem, pomocníkem a vykupitelem Ježíš Kristus. Sám žil život velmi tvrdý, nakonec byl ukřižován, ovšem třetího dne přemohl svou i naši smrt a vstal z mrtvých. Takže každý křesťan musí počítat s tím, bude muset trochu toho kříže Kristova nést také sám. Skrze kříž se jde k vítězství a ke světlu … *Per crucem ad lucem*, říkáme latinsky, a to je zároveň shrnutí čtyřiceti let naší nesvobody.

Od roku 1967 nesla s arcibiskupem Karlem Otčenáškem jeho kříž sestra Radmila z komunity schönstattských sester Mariiných, pro přátele teta Marta. Také ona byla tenkrát u našeho rozhovoru.

Jaký je otec biskup? Opravdový, hluboce zbožný, velký optimista. Hodně si vážím jeho horlivosti. Nikoho neodmítnul, každému pomohl. A rád dával, ale takové drobnosti. Když jsme mu chtěli udělat radost a měl třeba svátek nebo narozeniny, tak jsme mu napekly, nějaká kolečka nebo něco podobného, aby mohl všem lidem dát. I když v Trmicích byly ze začátku obtížné poměry, neměli jsme nazbyt, ale pan biskup vždycky říkal: *„Každému něco podejte, i kdyby to byl chleba a čaj, ale něco podejte, kdyby to jablíčko bylo, jen dejte, nebojte se.“*. A taky jsme pak na oplátku dostali.

Rok 2000 byl nejen rokem milénia. 30. dubna jsme si připomínali 50. výročí biskupského svěcení Karla Otčenáška.

To jmenování dokonce přišlo s datem ještě před mou třicítkou. Bránil jsem se,

Sv. Jan Pavel II. i arcibiskup Karel Otčenášek často zmiňovali svoje přátelství

Pietní místo u katedrály Svatého Ducha, kam se mohli lidé přijít poklonit památce 23. královéhradeckého biskupa po jeho úmrtí

protože jsem šel do pro mě ne dost známého prostředí. Odjel jsem se začátkem války do Říma, tady byla německá okupace a po válce velké změny kolem února 1948. Taky jsem byl ještě mladý, tak jsem se velice tomu bránil, když mně to můj předchůdce Mořic Pícha sděloval. Ale on mi řekl: *„Já jsem se také bránil, když jsem měl být vysvěcen na biskupa, ale už není možnost, jak do Říma vzkázat, že to nepřijímáte a že tedy musí být jmenován někdo jiný. Tak to přijmout musíte.“* Šli jsme tedy do kapličky (kaple sv. Karla Boromejského, patrona arcibiskupa Karla Otčenáška v biskupské rezidenci) a tam jsem po modlitbě přijal to určení. To bylo také začátkem mé křížové cesty, abych tak řekl, poněvadž se to událo bez vědomí bojovně ateistické komunistické vlády u nás. Kdybychom to odmítli, nebyl by po panu biskupovi, kterému už bylo 81 let, k dispozici nikdo, kdo by mohl v té práci pokračovat.

Snažil jsem se zasahovat do církevních záležitostí obezřetně, i později v kriminálech, třeba něco vzkázat přes spoluvězně, kteří měli návštěvu nebo byli propuštěni. Mořic Pícha byl v rezidenci zcela izolován, já v kriminále paradoxně přece jenom svobodnější. Navenek toho bylo málo, ovšem uvnitř jsme se maximálně snažili udržovat spojení duchovní s věřícími. I později, když jsem pracoval po propuštění z vězení jako dělník v opočenské mlékárně. Věděli, že jsem biskup, neoficiálně, šlo to od úst k ústům. Ale viděli dělníka jako každého jiného, měl jsem přísně zakázáno dávat nějak najevo, že jsem kněz, natož biskup. Nesměl jsem veřejně sloužit mši svatou nebo konat jiné náboženské obřady, čistě soukromě jenom doma nebo někdy u jedné mé příbuzné, a zcela výjimečně také na nějakých jiných místech.

„V roce 2003 jsme se setkali v přízemí Nového Adalbertina, kde Karel Otčenášek zahajoval výstavu o třetím odboji, uspořádanou Konfederací politických vězňů.

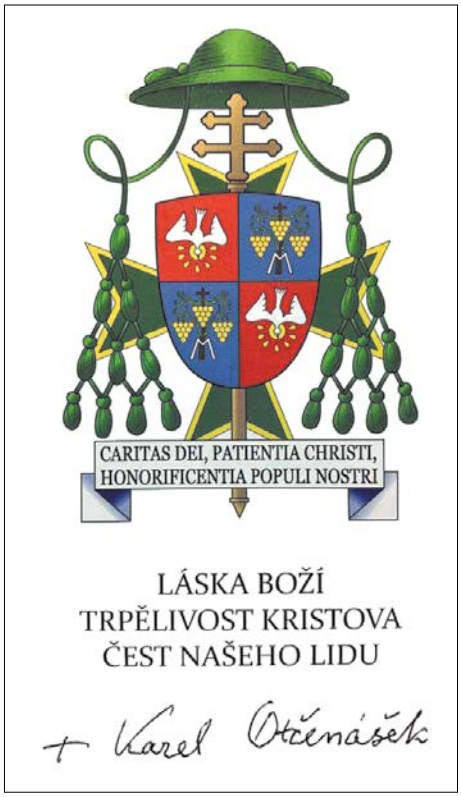

Politický vězeň nebo taky říkáme vězeň svědomí. Bylo nás z našich křesťanských řad velice mnoho, ale víra v Boha, jehož mlýny melou sice pomalu, ale nakonec přijde k odplatě, nám velmi pomáhala to snášet. V kriminálech jsme se setkávali s těmi nejlepšími z naší vlasti. Nás ovšem, kněze a biskupy, oddělovali už od laiků, když já jsem tam přišel. Před tím byli pospolu a říkali těm laikům: *„Nebojte se, Pán Bůh to tak nenechá.“* Právě proto už potom ti šéfové věznic nás nepouštěli mezi laiky. Ale ta společná věc – svoboda vlasti a důstojnost člověka, ta nám pomáhala. Jsme šťastni, že jsme se dožili osvobození, ale ještě zbývá hodně práce.

Taky něco útěšného ... třeba když na chodbě, při mé vyšetřovací vazbě v Pardubicích, při úklidu zpíval ženský hlas Ave Maria. Na Štědrý den to bylo, takových posilujících drobných událostí by bylo ...

„Když začátkem dubna 2005 zemřel papež Jan Pavel II., vedla moje první cesta za biskupem Otčenáškem. Od jejich prvního setkání uplynulo 31 let.

Setkali jsme se při pohřbu kardinála Trochty, to bylo v dubnu roku 1974. Přátelé to tak zařídili, že jsem mohl aspoň

Knižní tipy

Karmelitánské nakladatelství

www.ikarmel.cz
Komenského 328, 509 01 Nová Paka
Velké nám. 36, 500 01 Hradec Král.
zasilky@kna.cz, tel. 384 420 295
www.kna.cz/prodejny

James Martin

Jezuitský návod na modlitbu

Pro domácí duchovní obnovu

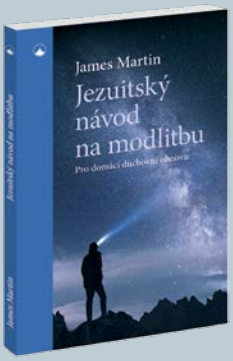

Jak můžeme najít Boha? Jak se můžeme modlit? A co se o Ježíšovi dozvídáme z příběhů Nového zákona? Kniha odpovídá praktickým způsobem na nejčastější otázky o modlitbě a meditaci. *Brož., 78 s., 199 Kč*

Éric de Moulins-Beaufort

Církev a výzvy přítomnosti

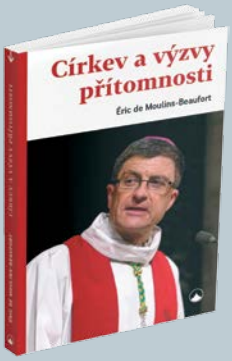

Arcibiskup Éric de Moulins-Beaufort promýšlí nejdůležitější výzvy, před nimiž stojí dnešní církev. Věnuje se tématům jako je sexuální zneužívání v církvi, zásadní změny moderního světa v našich životech, křesťanské manželství a rodina v 21. století a důvody, proč se dnes stát knězem. *Brož., 188 s., 249 Kč*

ruku podat tehdejšímu kardinálovi z Krakova Karolu Wojtyłovi. Začal mně hned po tom našem seznámení psávat nádherné, povzbudivé dopisy. Byli jsme stejně staří, stejné křestní jméno jsme nosili a také jsme trpěli oba velice pod komunistickým útlakem. U nich v Polsku to bylo přece jen trochu svobodnější než tady. Tím spíš měl se mnou soucit, protože viděl, že nemohu vlastně nic dělat.

„Když Svatý otec v dubnu 1997 přicestoval na slavné setkání mládeže do Hradce Králové, věděli všichni, že je to také proto, že byli přátelé.

Při mši svaté, kterou jsme sloužili v katedrále Sv. Ducha za zemřelého papeže, jsem hned v úvodu, jako tehdejší sídelní biskup, vzpomněl tuto významnou událost moderních dějin diecéze. Připomíná ji také nahrávka homilie Svatého otce, pronesená v českém jazyce 26. dubna 1997 na Velkém náměstí. V úvodním slovu jsem také zmínil, že když tenkrát vstoupil do prostor katedrály Sv. Ducha, že se rozhlédl a řekl mně: *„Máš to tady pěkné“*. Z toho jsem při té bohoslužbě vyvodil, kéž to bylo prorocké slovo, které bude platit i do budoucna.

„24. září 1998 (dva dny před tím, než se Dominik Duka stal 24. sídelním biskupem královéhradeckým) jmenoval papež Jan Pavel II. Karla Otčenáška osobním arcibiskupem jako uznání celoživotního díla a obětí těžce pronásledovaného biskupa. Přátelství bylo nejmilovanějším tématem arcibiskupa Otčenáška. Přátelství a svatodušnímu spřátelování zasvětil podzim svého života.

Byl jsem za kardinálem Josephem Ratzingerem, to měl ještě na starosti ryzost víry (byl prefektem Kongregace pro nauku víry) a jemu jsem přednesl ideu, že lásce, té třetí Božské ctnosti, máme rozumět jakožto spřátelování Božsko-lidskému, a to má obrovské důsledky pro rozkvět lidstva i církve. Papež tady u nás použil toho stejného slova, přátelství nebo spřátelování. I on se vyjadřuje ve svých 14 encyklikách a v bezpočtu jiných, i třeba básnických textech, vždycky velice blízko tomu, co já jsem nabídl kardinálu Ratzingerovi. Myšlence, kterou bych rád s někým rozvíjel a rozpracovával dál. Myslím si, že to bude opravdu veliká věc.

„Na sobotu 30. dubna 2005 se připravovalo Díkůvzdání církve a vlasti za životní svědectví arcibiskupa Karla Otčenáška. Jubilant se chystal oslavit společně s celou královéhradeckou diecézí 85. narozeniny a 55 let biskupské služby.

Dovolím si poděkovat Bohu za konec války a za možnosti, které se nám v tom roce 1945 tady poskytly. I když potom velmi brzy, jak říkáme my bývalí muklové „spadla klec“ a už se mnoho dělat nemohlo. Naopak jsme byli velice utlačováni. Rád bych při tom každému, kdo přijde, dal ve formě malé skládačky takové jádro toho, co myslím, že bude to bratrství celosvětové, ale napojené na Boha, jako východisko a také jako cíl náš pro celou věčnost.

•

„Červnové nedělní večery v roce 2009 patřily ve vysílání Českého rozhlasu Hradec Králové vyprávění o historii biskupské rezidence na Velkém náměstí v Hradci Králové. Od doby, kdy její první část začala sloužit svému účelu, uplynulo tenkrát tři sta let. S nástupem biskupa Karla Otčenáška začala náročná rekonstrukce, dokončená v říjnu 1994. Zahrnovala celý historický komplex, tzn. všechna čtyři křídla a vnitřní nádvoří. Restaurátorským přístupem byl obnoven jak exteriér barokního paláce, tak vnitřní prostory, z velké části určené pro reprezentaci, administrativu a také pro bydlení biskupa diecéze. Bylo to moje poslední natáčení s arcibiskupem Karlem Otčenáškem.

Vážení a milí přátelé, trvalo to přibližně půl století od mé biskupské konsekrace, než jsem svou službu diecézního biskupa mohl nastoupit. Musela se situace u nás úplně obrátit, protože strana a vláda moje jmenování nikdy neuznaly. A v těch letech se z tehdy pravděpodobně

nejmladšího biskupa světa stal skoro nejstarší, to je všecko známé. Ale máme mluvit o naší biskupské rezidenci …

Ve svých prvních kněžských letech jsem ji vlastně skoro nepoznal. Až v době mého působení v hradeckém kněžském semináři, ale to už byl pan biskup Pícha hlídán a sledován, takže nebyla situace o mnoho lepší. A těch 50 let nebyl zájem o její údržbu, takže si každý může spočítat, jak asi ta budova vypadala, byla totiž v pronájmu města na devět a devadesát roků.

Když jsem tedy ve svých 70 letech přišel konečně natrvalo do Hradce Králové, byla v rezidenci Krajská galerie výtvarného umění. První tři měsíce jsem se vůbec nedostal dovnitř. V dubnu 1990 byla galerie přestěhována a já jsem konečně dostal klíče. Procházeli jsme tenkrát prostorami budovy, měl jsem s sebou několik spolupracovníků, hlavně stavaře, a zmocňovala se mě skleslost. Každý si umí představit, jak vypadá dům po kompletním vystěhování. Ale když jde o neudržovanou, rozsáhlou historickou budovu, to byste museli vidět.

Naštěstí jsem měl po ruce přátele, kteří stavbám rozuměli a kterým šlo skutečně o věc samu. Že nebude oprava jednoduchá, to bylo zřejmé hned, ale kde na ni vzít? Já jsem sice v pohraničí opravoval desítky starých kostelů, kaplí a far, ale odborník nejsem. Tak jsem nejdříve uvažoval jen o nejnutnějších opravách, ale když stavaři viděli ty rozpukané zdi od sklepa až do patra, vypadávající okna, rozbité dveře, zjistili poškozenou celou střechu a dřevomorkou zničené krovy, vypočítali, že by postupné opravy byly nákladnější než celková rekonstrukce. Bylo nutné zařídit celkové vytápění, výtah, celé půdní prostory přestavět a při tom se muselo dbát na mínění památkářů. Ono se to hezky řekne, ale jak vůbec začít bez peněz?

Tehdy ale pomohlo ohromné nadšení věřících. I mnozí mimohradečtí se nabídli k práci. Bezpočet brigádnických hodin odpracovaných zdarma, o prázdninách zahraniční studenti, byli tady z Belgie, Polska a už nepamatuji odkud ještě. Stejně tak skupiny ochotných žen, které uklízely po řemeslnících. Hlavně jsem nesmírně vděčný dolnorakouské diecézi Sankt Pölten (česky Svatý Hippolyt). Její tehdejší biskup Franz Žak, psal se zásadně s háčkem, měl české předky a všemožně mně pomáhal už v Trmicích. Diecéze, v jejímž čele stál do roku 1991, nám poskytla kromě finanční pomoci i mnoho stavebního materiálu a také zařízení do několika kanceláří a do kuchyně. Ale dostali jsme pomoc i odjinud, z Německa, z Kirche in Not (mezinárodní křesťanská humanitární organizace, jejím cílem je „pomáhat církvi, aby mohla pomáhat"). Z Itálie nám tenkrát poslali obrovský náklad trvanlivých potravin, Švýcaři se potom hlavně zasloužili o renovaci zruinované jezuitské koleje, bez nich by nebylo Nové Adalbertinum.

A tak s pomocí Boží a díky velikému úsilí se přece nakonec dílo podařilo. Z toho důvodu jsem uvítal, že mohu ještě jednou dodatečně poděkovat všem, kdo nám jakýmkoliv způsobem pomáhali. Ať to byli spolubratři kněží, řeholní sestry, tehdejší zaměstnanci i jejich a naši nejbližší přátelé, ale i naši nemocní, kteří nám věnovali své bolesti a modlitby. Kéž Pán Bůh bohatě odplatí všem v tomto pozemském životě i na Věčnosti.

Prosím ale i vás, modlete se za mě, když také sám dnes stojím na tom rozhraní dvojího života. Pamatuji denně na všechny u oltáře. Na rozloučenou … *„Na přímluvu Panny Marie, sv. pěstouna Josefa i všech českých a diecézních patronů vás i všechny vaše blízké požehnej všemohoucí a milosrdný Bůh, Otec i Syn i Duch Svatý. Amen."*

•

Na poslední slova arcibiskupa Karla Otčenáška, která na prahu léta roku 2009 zaznamenal rozhlasový mikrofon, jsem si vzpomněla v ten smutný pátek o dva roky později, kdy byly tělesné ostatky 23. královéhradeckého biskupa uloženy do krypty jeho milované katedrály Svatého Ducha a duše se vrátila k Otci.

Eva Zálešáková

Knižní tipy

Nakladatelství Portál

Portál, s. r. o., Klapkova 2, 182 00 Praha 8, t. 283 028 111, www.portal.cz
FB: nakladatelstvi.portal

Jana Růžičková

Dívka pod hladinou

Příběhy dospívajících v krizi

Hluboce lidské a skutečné příběhy. Sára a Matyáš a další dospívající se stali statečnými bojovníky. Okolnostem navzdory se staví k životu čelem. Někdy mají u sebe své blízké, jindy jsou osamělí. A v celém jejich snažení je jim nablízku psychoterapeut. *Brož., 184 s., 269 Kč*

Heinz Peter Röhr

Ztráta kontroly

Inteligentní zvládání emocí

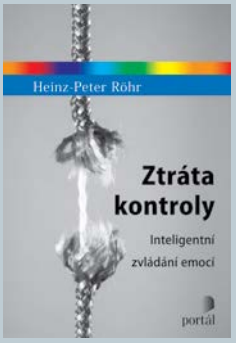

Autor ukazuje, že inteligentní zvládání pocitů je pro naše štěstí v životě důležitější než vysoké IQ. Vysvětluje, co je ztráta kontroly, jak k ní dochází a jaké strategie proti ní existují. Jednoduchá cvičení umožňují rozpoznat typické falešné reakce zakotvené v mozku a vyřešit destruktivní vnitřní vzorce chování. *Brož., 176 s., 315 Kč*

Redaktorka Eva Zálešáková sama patří mezi přátele zvonu Panny Marie

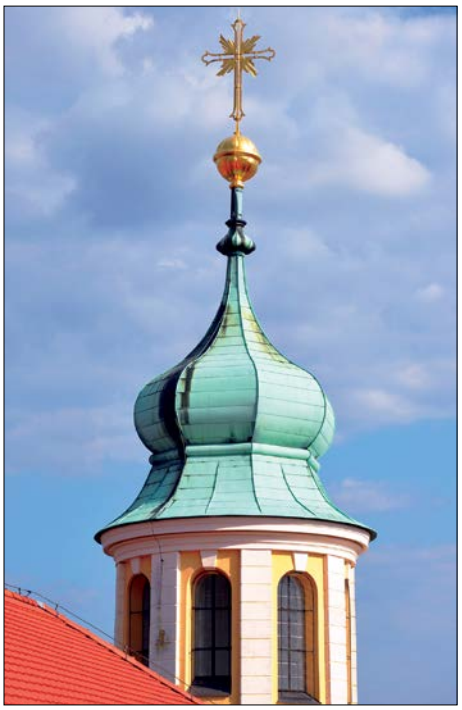

Západní věž kostela Nanebevzetí P. Marie

Zvon v kostele Panny Marie v Hradci Králové

Už více jak 250 let zní ze západní věže jezuitského kostela zvon zasvěcený Bohorodičce Panně Marii. Jeho minulost, barokní i zcela nedávnou, nám přiblížili zkušeným perem Evy Zálešákové nejen hradečtí přátelé zvonu Panny Marie, mezi které autorka sama patří.

Jednolodní kostel Nanebevzetí Panny Marie dokončil Řád Tovaryšstva Ježíšova v roce 1666. Přiléhá k němu kaple sv. Josefa a bývalá jezuitská kolej. Když Prusové za sedmileté války o sto roků později založili v Hradci Králové zničující požár, obě věže kostela se zřítily a zvony v nich se roztavily. Kostel byl v poměrně krátké době obnoven a opětovně vysvěcen. Do věží byly zavěšeny nové zvony, ulité v pražské dílně Jana Jiřího Kühnera: na věži blíže koleji zvon Panny Marie Nanebevzaté, zvon sv. Jana Nepomuckého a zvon sv. Aloise, na věži u Kropáčky (věž Kropáčka stávala v Hradci Králové v letech 1516–1906, sloužila např. jako vězení nebo skladiště) pak zvony sv. Ignáce a sv. Františka Xaverského a ještě menší „umíráček“ Bratrstva umírajících. Vysvěceny byly 7. 3. 1766. Dochoval se jediný. Krásný pozdně barokní zvon Panny Marie, letos je mu tedy 255 let. Po zrušení jezuitského řádu roku 1773 se kostel na Velkém náměstí stal kostelem vojenským. Chátral ovšem a při pokusu o jeho rekonstrukci v polovině 19. století vznikl požár, při kterém shořela střecha, obě věže a došlo k roztavení tří zvonů. V roce 1900 se kostel vrátil do rukou jezuitů, kteří jej úspěšně zrekonstruovali.

„O tom, že zvon v kostele Nanebevzetí Panny Marie by si zasloužil opravu, se začalo mluvit na podzim roku 2008. František Skopec, znalec zvonů a iniciátor obnovy městského zvonu Augustin, v té době spolupracoval na přípravě Roku zvonů. (Akce byla v roce 2009 uspořádána k jubileu gotického symbolu města, zvon Augustin byl odlit v roce 1509. Připomněla také další zvony na Velkém náměstí i ve městě a unikátní kampanologickou sbírku Muzea východních Čech.) V západní věži kostela, to je ta blíže k jezuitské koleji, se začátkem října 2008 sešli tehdejší rektor

kostela Karel Moravec, zvonař Petr Rudolf Manoušek, dva zvoníci z pražské katedrály sv. Víta a samozřejmě František Skopec, který zavzpomínal.

Když jsme ten zvon prohlíželi, nebylo na něm nic nápadného krom toho, že byl hodně špinavý od letitého prachu a holubího trusu. Pan rektor začal zvonit a v momentě, kdy se zvon dostal do výkyvu, bylo vidět, jak jeho srdce skáče dovnitř. Jak bylo těžké, tak jeho pěst netloukla na místo, kterému se říká věnec. To je nejsilnější část zvonu, když pěst ťukne do tenké části, tak je to malér a může být i po zvonu. Srdce by údajně mělo mít 40krát nižší váhu než zvon. Větší by ho mohla rozbít, menší srdce by nevytáhlo správnou sílu jeho hlasu. Štěstí bylo, že v té době už se dlouho nezvonilo, což bylo poté uvedeno i později v restaurátorské zprávě pana Manouška. Zvon vůbec nebyl pootočený, to za prvé, a za druhé výtluk tam byl 2 nebo 3 procenta, takže minimální. Znamenalo to, že byl málo používán, kdyby se používal pravidelně, tak by ty výtluky byly určitě větší. Padlo rozhodnutí nezvonit vůbec, z bezpečnostních důvodů, protože nevyhovující srdce by mohlo překrásný barokní zvon trvale poškodit. Pak jsme začali shánět peníze, šlo o 24 tisíc Kč. Polovinu dal pan Jiří Syrový a druhých 12 tisíc jsem dal já. Dalším důležitým datem byl 30. červenec 2009. Do Hradce Králové přijel zvonař Manoušek, dopoledne jsme zavěsili zvon pro kampanologickou výstavu v muzeu a odpoledne jsme šli do kostela na Velkém náměstí a vyňali jsme „Marii“ srdce. To je ve zvonu zpravidla zavěšeno na koženém pásu, tzv. bandalíru, který je upevněn na vnitřní ucho, tomu se říká šarnýr. Je to kloubový závěs, přidělaný zevnitř k čepci zvonu, přes něj jde kůže na oko srdce. Stará kůže byla špatná, šarnýr neměl ložiska. Pochopitelně, to je současná vymoženost. Bylo to, řekl bych vymletý, šarnýr byl rezatý, jeho mechanická část byla špatná, kůže se musela vyměnit. Vlastní srdce má pěst, která při zvonění bije do věnce, a rozeznívá tak zvon, a výpusť, což je dolní zakončení srdce. Ta se musela zkrátit, protože tím, že srdce bylo těžší, než bylo pro zvon nutné, docházelo k tomu, že když dostalo kinetickou energii, tak si dělalo, co chtělo.

„Dá se tedy říci, že „Marie“ měla nemocné srdce ...

Určitě, bylo nemocné, a ještě z jednoho důvodu. Když se uřízla špička, která vypadala jako hrozen, což teda k těm zvonům vůbec nesedí, tak bylo vidět, že to srdce není původní. Takže se současně zkrátilo asi o 10 cm a výpusť se musela překovat. Při tom uříznutí se zjistilo, že ve zbytku materiálu je mikrotrhlina. Takže tím lépe, že výpusť byla překována a dostala správný dynamický tvar, který naplánoval zvonař Petr Manoušek. Došlo i k zhutnění železa. Tam je velmi důležité, aby to železo bylo původní. Tím, že je staré, je měkké a hlavně nezní. Tedy, když je měkké, nepoškodí zvon, a když nezní, tak nekonkuruje samotné zvonovině. Proto je dobré používat stará železná srdce. Což je ovšem nedostatkové zboží.

„Dnes má „Marie“ krásný, plný, ale zároveň uchu lahodící měkký zvuk ...

Má, ale zvonit se musí tak, jak si ten zvon řekne. To ho pak dokáže pohodlně rozhoupat jeden člověk. Zvon dostane svůj rytmus a společně s ním i srdce, které už v něm neskáče „jako koza“. To srdce dneska váží 51 kg a jeho tvar i dynamika jsou zárukou, že nedojde k poškození zvonu. I toho, že výtluky budou menší a že zvon vydrží dlouho, aniž by se musel otáčet.

„Znamená to tedy, že zvoník musí nejen naslouchat srdci svého zvonu, ale také musí v rukou cítit, co dělá provaz a o co si vlastně ten zvon říká ...

Zvoníci se vlastně svému zvonu klaní. Není možné za to lano tahat jen tak, jak vás napadne, to nejde. Zvon by se vám za to pomstil. Nebezpečný může být i pohyb lana v rukách. Když to zbytečně rozhoupete, a to lano zapomenete pustit, tak se popálíte. Lana mají na sobě takové chloupky, v zimě na nich bývají mikrokrystaly vody, a to se pořežete v tu ránu. Hmotnost zvonu musíte respektovat, vlastní zvon musíte respektovat, protože to je hudební nástroj. S kytarou taky nemůžete „mydlit o zábradlí“. Musíte najít ten správný rytmus, zvon si o něj řekne, a musíte slyšet, jestli srdce jde tam, kam má jít, a zda tam jde celou plochou. V případě, když se to srdce třeba trošinku

Pohled na trojvěží kostela od Nového Adalbertina

David Kafka ví o historii zvonu mnohé

naklonilo, tak najednou slyšíte, jak ten úder není čistý, jako by to tam zaskřípalo. To se stává u velkých zvonů v momentech, kdy si pěst ještě nesedla na věnec. Kdy si hledá to své místo.

Úžasné dobrodružství spojené se zvonem v kostele Nanebevzetí Panny Marie na Velkém náměstí v Hradci Králové mám spojené se začátkem srpna roku 2009. Společně s hradeckými zvoníky jsem se po menším sportovním výkonu ocitla ve věži, kde už bylo všechno připravené k důkladnému mytí nádherného zvonu. Se základními údaji nás seznámil Ing. David Kafka, v té době poslanec PČR. A také zvoník u Augustina, s jehož očistou už měl v té době praktickou zkušenost.

Zvon Marie je mimořádná památka barokního zvonařského umění. Barokních zvonů se mnoho nedochovalo, byly totiž ve větší míře rekvírovány jako, podle tehdejších měřítek, „méně vzácné“. Koruna zvonu je zdobena maskarony, plastickými zdobnými motivy v podobě lidské tváře. Kolem celého čepce obíhá figurální reliéf postav andělů s trubkami a dvakrát se opakující kryptogram IHS v oblaku [IN HOC SIGNO (vincit) = v tomto znamení (zvítězíš); IESUS HOMINI SALVATOR = Ježíš, spasitel lidstva]. Na čelní straně krku zvonu se rozprostírá mohutný reliéf Panny Marie v oblaku doprovázené anděly spolu s nápisem: VIRGINI DEI PARAE SACRA = Panně Bohorodičce zasvěcen. Pod reliéfem je latinský nápis připomínající, že zvon byl pořízen za P. Petra Janovky, toho času provinciála jezuitů v českých zemích, v letech 1770–1771 byl rektorem Univerzity Karlovy. Na protější straně zvonu je několikařádkový nápis připomínající osobnost biskupa, který zvon posvětil, a nad věncem latinské autorské určení. Věnec zdobí rokajové ornamenty. Průměr zvonu je po požáru v roce 1857 v rozmezí od 125,8 do 126,5 cm. Lidově řečeno, je trochu šišatý. Hloubka je 100 cm a hmotnost se odhaduje na 1280 kg. Hlavní nárazový tón je podle některých zdrojů zvýšené es 1, Petr Rudolf Manoušek ve své restaurátorské zprávě uvádí d 1. Zvon je zavěšen na dubové hlavě opatřené původním barokním kováním.

Ale to už se zraky nás všech upíraly nahoru k zvonové stolici, pod níž začínal František Skopec, za bujarého povzbuzování Davida Kafky, kolem zvonu luxovat. Klasicky, jako doma v obýváku.

František si dělá nejprve pořádek sám pod sebou, aby si mohl kleknout a trochu se k tomu natáhnout. Ten stoletý prach je na zvonu vidět, a když děláme regeneraci, tak čistota je první stupeň toho všeho tady. Až tělo zvonu očistíme, uvidíme, jestli bude potřebovat ještě nějakou další péči, nebo jestli už tak bude

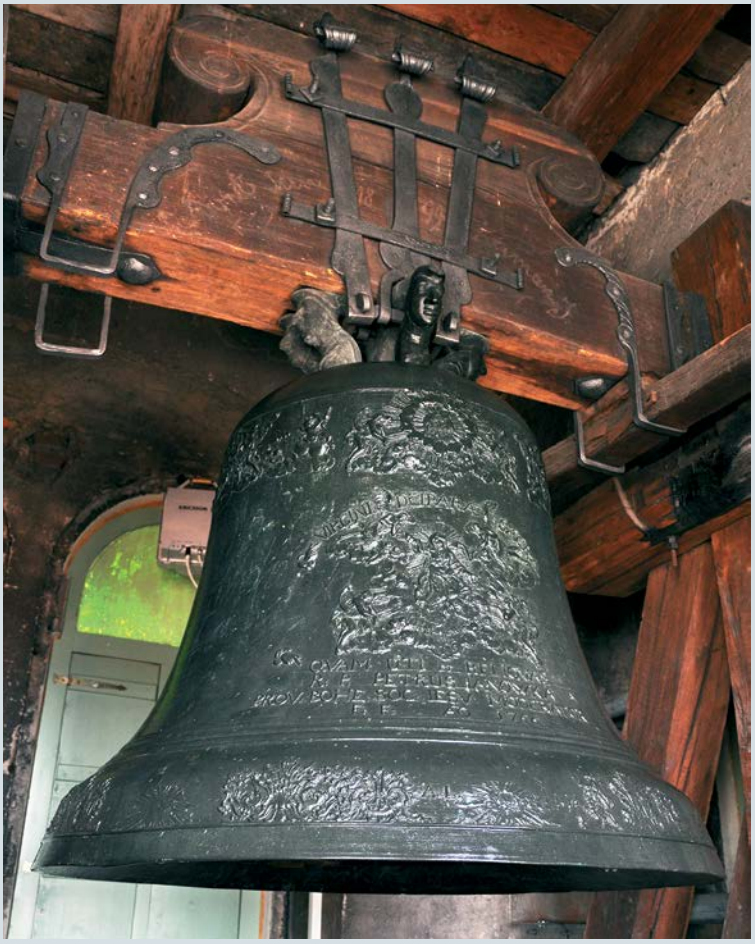

Představení zvonu

- Zvon odlil v roce 1766 Johann Georg Kühner v Praze. Je kulturní památkou s rejstříkovým číslem 88346/4605. Hlavní tón je zvýšené es 1.
- Rozměry: průměr zvonu 126 × 126,5 cm; hloubka 100 cm; tloušťka věnce 95 – 97 mm; hmotnost cca 1280 kg.
- Na severní straně reliéf Nanebevzetí Panny Marie. Kolem P. Marie paprsčitá svatozář a čtyři adorující andělé.
- Nad reliéfem nápis:
  VIRGINI DEIPARAE SACRA
- Níže nápis:
  QUAM UTI ET RELOQUAS
  R: P: PETRUS IANOWKA
  PROV: BOHE SOC: IESV MODERATOR
  F: F: A O 1766
- Na jižní straně je nápis:
  BENEDICENTE
  HERMAN HANNIBAL
  L: B:
  DE
  BLVMEGEN
  EPISC: REG: HRAD
- Na rozhraní věnce nápis:
  IOAN GEOR. KÜHNER FUDIT ME PRAGAE

Zvon je zdobený detailním reliéfem

Závěsná stolice zvonu; všechny fotografie archiv Davida Kafky

moci zůstat. V každém případě na něj přijdou ještě konzervační voskové vrstvy, aby povrch zvonu odolal klimatickým vlivům.

Jak už řečeno, podílel jste se na očistě zvonu na Bílé věži. Můžete tedy porovnat, v jakém stavu byl Augustin, když jste ho šel společně s dalšími hradeckými zvoníky tenkrát mýt? Byl na tom lépe nebo hůře?

Vypadal stejně, bylo na něm hodně prachu a holubího trusu. Když jsme ho pak umyli, tak se ukázalo, že to není jenom prach, ale že jsou tam i zbytky malty a různých barev, které byly obtížně odstranitelné. Tady to vypadá, že je tam opravdu jenom ten prach, takže by to mohlo být jednodušší.

Vidět zvoníky vznášející se jako andělé nad zvonem s vysavačem, to byl tehdy opravdu zážitek. Dodnes mám ten obrázek před očima.

Oni ti andílci jsou takoví ušmouraní, vypadají trochu pekelně, smál se David Kafka, však toho prachu je tady za ta staletí požehnaně. Je odtud mimochodem taky krásný výhled nejen na Velké náměstí a Hradec Králové, ale až na Krkonoše se Sněžkou. Na druhou stranu se zase můžeme dívat do zahrad za biskupskou rezidencí. Ale do práce! Až bude doluxováno, přijdou ke slovu naše houby. Stejné jako máme doma na nádobí. Ty jsou tak akorát drsné a tvrdé, abychom dokázali odstranit špínu a při tom nepoškodily měděnku, která se na zvonu vytvořila.

To už David Kafka nevydržel čekat, vylezl na schůdky, s nimiž do věže vystoupil, a jal se zvon omývat. Houbičkou smáčenou ve vodě cákal na všechny strany. S rejžákem se přidal Jan Košek ze Státního oblastního archivu v Hradci Králové. To je nějaký speciální kartáč?

Ne, normální rejžák, ale nesmí v něm být ocel nebo kovové trny, nejlepší je přírodní materiál, protože tam není nebezpečí poškození. Ostatně rejžák neboli rýžák dostal své označení po kartáčové části z rýžových vláken, znaly ho už naše babičky a vyčistily s ním všechno.

Jak špíny ubývá, začínají vystupovat všechny ty zatím spíše tušené nápisy. To už nevydržím stát nečinně pod zvonem, v němž je vnořený zvoník od sv. Víta v Praze Ervín Milan. Jenom nohy jsou z něj vidět, vypadá jako přerostlý trpaslík. Srdce je v kovárně, tak má ve zvonu dost místa.

Samozřejmě ty plochy, které jsou jenom zaprášené, ty jsou jednodušší, ale tam, kde ulpěla malta a kde po ní zůstaly skvrny, tam se musí víc cizelovat a ta vrstva té malty odstraňovat. Já myslím, že to je povznášející pocit přispět k oživení tohoto krásného hudebního nástroje, i když má jenom jeden tón. U sv. Víta k tomu nedochází, protože tam se musí na všechno žádat povolení, a hlavně je tam na to firma, která se o ty zvony stará. Pro mě je to úplně stejný zážitek jako pro vás pro všechny, protože to vidím poprvé. Hlavně já miluju, když se ze starých věcí dělají znovu nové. To je povznášející pocit přispět k jakémusi oživení těchto krásných hudebních nástrojů. Dolní otvor zvonu se nazývá ústa, což se pěkně shoduje s pojmem hlas, jak se říká zvuku zvonu.

A drhneme a drhneme, špína teče. Tam naproti by mohl být ještě jeden zvon, ne?

Padl za oběť rekvírování. Zvony mají dva nepřátele ... požáry, které je roztaví, a války, během nichž se zvonovina používá na výrobu kanónů. Obyčejně to bývalo tak, že když měl kostel dva zvony, jeden se uchoval a jeden se rekvíroval. V tom máme v Hradci Králové obrovské štěstí, že se těch starých zvonů dochovalo tolik. Máme fakticky nejkompletnější sbírku zvonů, které jsou z pomezí gotiky a renesance, opravdu velké dědictví a velká naše odpovědnost, aby se zachovaly i nadále.

Eva Zálešáková

Příště se za zvonem, který je kulturní památkou s rejstříkovým číslem 88346/36-4605, do kostela Nanebevzetí Panny Marie na Velkém náměstí v Hradci Králové vrátíme. Přiblížíme vám instalaci nového srdce a také první zvonění po renovaci.

Knižní tipy

Nakladatelství Doron

Uhřice 76, 683 33 Nesovice
Tel.: 517 367 656, doron@doron.cz
www.doron.cz

Speciální edice čajů k Roku sv. Josefa

Bylinný čaj bio

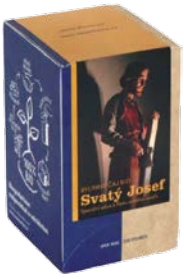

Složení: ostružina list, jahoda list, máta okrouhlolistá, měsíček květ, chrpa květ, slunečnice okvětní lístky. *Balení 18 × 1,5 g, cena 80 Kč*

Ovocný čaj s bylinkami bio

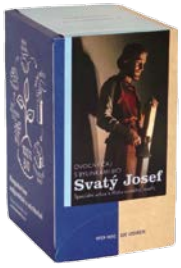

Složení: šípek, jablko, citronová tráva 19%, máta kadeřavá, ibišek, jahody kousky, sedmikráska, chrpa měsíček. *Balení 18 × 2,5 g, cena 85 Kč*

Vojtěch Kodet

Nedělní promluvy / cyklus B

Autor, karmelitánský kněz, předkládá krátká zamyšlení nad úryvky evangelia. *Brož., 128 str., 219 Kč*

Kartičky k misijnímu putování

Misijní putování s PMD

Papežská misijní díla pro vás připravila program na misijní putování, které můžete vykonat buď ve společenství, anebo i sami. Můžete se vydat na blízké poutní místo nebo třeba jen na zahrádku. Na kartě PMD na webu **bihk.cz** (záložka Aktivity a duchovní služby – Diakonie, charita a misie – Papežská misijní díla) si můžete stáhnout pdf návod. Ten si můžete vytisknout a rozstříhat na kartičky, které si vezmete s sebou na pouť. Návod lze použít i v elektronické podobě.

Můžete si zvolit libovolné mariánské poutní místo nebo se podívat na naše tipy na již zmiňovaném odkaze PMD. Při každém zastavení si vyberete jeden ze čtyř misijních projektů, s nímž se pojí určité aktivity – kontemplativní, informativní a tvořivé. Splnění úkolů je spojeno s odkrýváním tajenky. Budeme rádi, když nám ze svého putování pošlete fotografie či videa, která odměníme malým bonusem.

Pro více informací sledujte stránky PMD na webu bihk.cz.

Papežská misijní díla

Na Kropáčce 30/1, 500 03 Hradec Králové

pmd@missio.cz www.missio.cz
www.facebook.com/PapezskaMisijniDila

Omluva a oprava

Adalbert 4/2021 – Betlémy, str. 17–19

Redakce se omlouvá panu Ludvíku Mátlovi za chybné uvedení jména pod fotografií na str. 19 v dubnovém Adalbertu. Na snímku je Ludvík Mátl, nikoliv Jiří Knapovský. Na str. 18. je rovněž pod fotografií vlevo uvedena špatná popiska. Jde o betlém hromniční.

Charitní listy

ZPRAVODAJ DIECÉZNÍ CHARITY HRADEC KRÁLOVÉ 5/2021

Ranní směna s pečovatelskou službou

„V 6:30 si zajdi k sestřičkám na vyšetření na Covid-19 a v 7:00 vyjedeme,“ zněly instrukce před očekávaným výjezdem s vedoucí pečovatelské služby v Letohradě Marií Urbanovou, alias Majdou, jak jí v Charitě říkáme. Po splnění prvního úkolu, který mi vehnal slzy do očí, mám nejnepříjemnější část dne za sebou. V sedm sedíme v autě pečovatelské služby a míříme za prvním klientem. Já vybavená foťákem, tužkou, notesem a svačinou, Majda respirátory, dezinfekcí, gumovými rukavicemi a návleky na boty. Obě s dobrou náladou.

První klientkou na předem naplánované trase je paní z Červené. Veselá a hovorná seniorka, která, jak říkají pečovatelky: *„nás vždy pozitivně nabije do celého dne.“* Pohybuje se na invalidním vozíku, proto potřebuje pomoc s ranní hygienou, oblékáním, přesazením z postele na vozík a servírováním snídaně. Když jí sděluji, že bych si je ráda vyfotila, bere do ruky hřeben a volá na Majdu, aby jí pomohla s účesem. A než se stihnu zeptat, za co paní získala medaili pověšenou na zdi, předvádí s pečovatelkou hod žínkou do lavoru.

Po půl hodině se loučíme a vydáváme se za druhým klientem do Nepomuk. V autě Majda vypráví, že plánují rozšíření služby, a svěřuje se, že i večerní směna je vytížená. V osm dorazíme na místo, ke klientovi, který leží na lůžku po těžké nemoci. Přivítá nás jeho manželka, která se o něj stará, ale na vše již nestačí. Vedoucí služby se s obětavostí pouští do ranní hygieny a já zjišťuji, že je pro toto povolání potřeba i dobrá fyzička.

„Dnes mi odvolal péči jeden klient, proto je víc času. Jinak máme na péči jen 15 minut,“ říká Majda během jízdy do Dolním Čermné za třetím klientem. Je jím veselý pán, který rád cestuje po Atlasu světa. Poté co Majda pomůže s ranní hygienou a s chůzí po domácnosti, přichází má velká chvíle – mohu asistovat při podání snídaně. Když vyprávím příhody našich koček, pán se ze srdce rozesměje a my se se slzami v očích přidáme.

Další klientkou je jednadevadesátiletá vitální paní z Verměřovic. Ráda vaří, plete, stará se o kocourka a chodí ven, ale potřebuje dohled. Proto se oblékáme a na procházce kolem domu se dozvídáme zajímavé příběhy z okolí i ze života. V 10:30 se loučíme s hřejivým pocitem u srdce, že péče o druhé má velký smysl, a vracíme se do Charitní pečovatelské služby v Letohradě.

Charitní pečovatelky denně dojíždí ke svým klientům a pomáhají jim s hygienou, podáním jídla, s přesunem na vozík nebo nákupy. Pro některé seniory a nemocné jsou tak v této nelehké době jedinou spojkou s okolním světem (z archivu Oblastní charity Ústí nad Orlicí). Více o službě na www.uo.charita.cz.

Stihneme jen čaj na zahřátí, u kterého vyplňujeme dokumentaci klientů. Služba ale nekončí, a tak se vydáváme ještě za letohradskou klientkou připravit a podat oběd.

Po 13. hodině přijíždí na středisko pečovatelky i z ostatních tras. Do konce směny dopisují nezbytnou dokumentaci a zařizují vše potřebné. To už ale nevidím, protože se musím vrátit do své kanceláře. Hlavu mám plnou myšlenek na stáří a nemohoucnost, ale i obdivu k obětavé pomoci našich charitních pečovatelek. Vnášejí do života klientů radost, zmírňují jejich osamělost, jsou jejich spojovatelkami se světem. A to je moc důležité a krásné. Děkuji Majdě za to, že mi dala nahlédnout do své práce.

Petra Hubálková

Daránek pomáhá dětem

Bezpečí v Klubu Mariánek

Kačence je sice teprve dvanáct, ale šrámů na duši už utržila bezpočet. Před otcem, ukřičeným hrubiánem, který všechny peníze na živobytí propil a prokouřil, nakonec s maminkou a třemi sourozenci museli uprchnout. Bezpečné útočiště našli v azylovém domě pro matky s dětmi v krajském městě.

V novém domově se všem ulevilo. Kačenka denně pomáhá mamince, aby nebyla na čtyři děti sama. Je skromná a citlivá a nejistou situací velmi strádá. Naštěstí je tady Mariánek, což je klub pro děti ve věku od 3 do 18 let, které v azylovém domě žijí. Tady umějí rozptýlit dětské obavy a navodit chybějící pocit laskavého přijetí! Děti tu najdou bezpečný prostor pro setkávání, hrají hry a pod dohledem pracovníka pro práci s dětmi provozují různé rukodělné činnosti. Například se věnují výtvarným činnostem, šijí kostýmy na karneval, zhotovují dárky pro maminky a vyrábí výzdobu domova. V klubu probíhá také online vyučování i doučování. Starší chlapci a děvčata tu každoročně prožijí dobrodružství v podobě přespání v klubovně, na které se moc těší.

Výtvarné aktivity a hry v dětském Klubu Mariánek v Domově pro matky s dětmi v Hradci Králové (z archivu Oblastní charity HK).

Klub Mariánek je dobře vybavený, ale nachází se v podkroví, kde je v létě nesnesitelné horko a dusno. A tak by děti uvítaly mobilní klimatizaci, aby jejich útulné místo pro setkávání, výuku a hry bylo také příjemné po celý rok. A Kačence dále pomáhalo zaplašit její smutky. Více o službě také na www.charitahk.cz.

Každý pokrok je malý zázrak

Každý pokrok u dětí s handicapem je malý zázrak. A velká radost – pro jejich blízké i pro děti samotné. Své o tom ví i Ludmila, maminka tří malých kluků. Dvouletému Damiánkovi (na snímku), nejstaršímu z nich, lékaři diagnostikovali poruchu autistického spektra se středně těžkým mentálním postižením. Do rodiny proto dochází pracovnice „rané péče“, učí rodiče, jak projevům Damiánka rozumět a radí jim, co s chlapcem procvičovat a na co

Podpořte, prosím, děti v nouzi, na www.daranek.cz

Váš dar se promění v bezpečí charitních azylových domů, nízkoprahová dětská centra, posílení preventivní sociální práce, volnočasové aktivity dětí a mládeže nebo půjde na podporu práv dětí.

se zaměřit, jakou dovednost rozvinout. Povzbuzuje a dodává rodičům sílu a odvahu. Díky odborné pomoci a starostlivosti maminky už dělá klučina pokroky. Začal více sledovat okolí, prodloužila se jeho pozornost při hře, naučil se vhazovat a vyndávat kostky, začíná je stavět na sebe, posílá si míč nebo auto při hře s tatínkem.

Rodinám, které vychovávají děti se zdravotním handicapem, autismem, ADHD nebo jinou vývojovou poruchou pomáhá kutnohorská Charita prostřednictvím rané péče a aktivizační služby.

V rané péči používají při práci s handicapovanými dětmi pomůcky – zejména k nácviku prostorové orientace a komunikačních dovedností. Děti s autismem totiž mají svůj vlastní, uzavřený svět. Například tzv. konstruktivní hra umožňuje zažít radost, když se stavbičky nezboří. Jde o různé typy stavebnic, které rozvíjí dovednosti jemné motoriky, koordinaci ruky a oka, prodlužuje se pozornost a rozvíjí fantazie dětí. Pro děti s pohybovým handicapem slouží i jednoduché manipulační hračky, například magnetické stavebnice, které zajistí, aby stavbička dítěte lépe držela tvar. Stavební kostky napomáhají rozvíjet logické myšlení, obrázky představují příběhy o zvířátkách a děti se učí napodobovat jejich zvuky.

V aktivizační službě, která se odehrává na středisku a kam docházejí i starší děti až do věku dospělosti, by si přály společenské hry a rotoped. Ten pomáhá při trénování motoriky a stability. A děti se při šlapání učí sociálním a komunikačním dovednostem s člověkem, který se jim věnuje, pomáhá jim a radí. Třeba, jak správně dýchat. Více o službě také na www.kh.charita.cz a www.strediskonasione.cz.

Skupinová terapie s dětmi se zdravotním znevýhodněním ve Středisku Na Sioně v Kutné Hoře (z archivu Oblastní charity Kutná Hora).

KALENDÁŘ AKCÍ V KVĚTNU

Rychnov nad Kněžnou, Polička

■ **Putovní výstava příběhů z Indie „Za naše úspěchy vděčíme Vám“**

Rychnov nad Kněžnou, Společenské centrum (Panská 1492) a Polička, vstupní prostory historické radnice (Palackého náměstí)

Poznejte příběhy indických dětí zapojených do projektu Adopce na dálku hradecké Diecézní charity, kterým dárci pomáhají na jejich cestě ke vzdělání.

Více také na www.adopce.hk.caritas.cz.

Poděkování Markétě Sieglové

Rádi bychom touto cestou poděkovali paní Markétě Sieglové za dlouhých 16 let ve vedení Střediska Na Sioně. Společně s Jolanou Skalníkovou a Marií Teplou stály u jeho zrodu. Děkujeme za obrovský kus práce a mnohaletou pomoc znevýhodněným dětem a rodinám v nelehkých životních situacích. Paní Sieglová neodchází, nadále zůstává na středisku jako sociální pracovnice a těší se, že se vrátí více k práci s dětmi a jejich rodinami a do terénu. Jaké byly začátky? S jakými příběhy se během té doby setkala? Co se povedlo a co jí práce osobně přináší? Odpovědi na tyto a další dotazy si můžete přečíst v rozhovoru s Markétou Sieglovou (na snímku) na webu kutnohorské Charity www.kh.charita.cz. Vedení střediska převzala Mgr. Tereza Šedivcová. Přejeme jí i celému týmu hodně sil do další práce s dětmi a jejich rodinami.

Spolupracovníci

Děkuji moc Markétě za 16 let, kdy byla vedoucí střediska, děkuji za její odbornost, za její skromnost, která jí pomáhá rychle si získat důvěru spolupracovníků. Děkuji za zodpovědnost, se kterou vše dělá, ať je to drobnost nebo velký projekt. Děkuji za její milý úsměv a srdce na dlani. Spolupráce s ní je radost.

Robert Otruba, ředitel Oblastní charity Kutná Hora

Děkujeme všem, kteří v těchto nelehkých časech pomáhají dětem v nouzi, a přejeme vám radostné jaro!

Více také na www.daranek.cz.

AKTUALITY

Dobrovolníci napekli dobroty pro nemocnici

Hradec Králové: Kvůli zhoršené epidemické situaci nemohou dobrovolníci hradecké Diecézní charity docházet za pacienty do Fakultní nemocnice v Hradci Králové, a tak se rozhodli alespoň napéct dobroty pro zdravotníky na covidovém oddělení. Do akce „Pečeme pro nemocnici“ se v kritickém měsíci březnu i v dubnu zapojili také charitní zaměstnanci a lidé z veřejnosti. *„Chtěli jsme podpořit a poděkovat lékařům, sestrám a dalším pracovníkům nemocnice, kteří se nepřetržitě starají o pacienty s těžkým průběhem covidu i ostatní nemocné,“* říká Anna Brázdová, vedoucí Dobrovolnického centra Diecézní charity Hradec Králové.

„Napečené dorty, řezy, koláče, slané pečivo a také tradiční velikonoční dobroty jsme za dodržení všech protiepidemických opatření předaly hradecké Fakultní nemocnici, kam už osmým rokem vysíláme naše dobrovolníky,“ uvedla Jana Šebová, koordinátorka dobrovolnického programu Gabriel na pomoc pacientům, seniorům a lidem se sluchovým postižením (na snímku vlevo).

„Zdravotníci vám děkují za sladké dobroty, které jim dodali energii“, uvedla paní Hanušová z Fakultní nemocnice Hradec Králové v poděkování charitním dobrovolníkům, kteří byli jedni z mnoha, kdo se rozhodli podpořit zdravotníky v krizové době. Všem, kteří se zapojili do akce „Pečeme pro nemocnici“, děkuje také Anna Maclová, ředitelka Diecézní charity Hradec Králové. Více na www.hk.caritas.cz.

Jana Karasová

Dobroty pro zdravotníky. Foto: Jana Karasová

Klíčky od nového vozu pro Domácí hospicovou péči Havlíčkův Brod slavnostně převzala vedoucí odlehčovací služby Stanislava Kolářová. Foto: archiv Oblastní charity Havlíčkův Brod

Pomoc Charitě přichází i v této době. Děkujeme!

Havlíčkův Brod: Malí podnikatelé i velké firmy pomáhají Charitě i v době covidové. Nedostatečnou vybavenost zdravotních sester mobilními telefony vyřešila začátkem března firma Huawei. Sestřičkám věnovala dvacet nových telefonů, které jim poslouží při každodenní práci v terénu. Díky projektu agentury Kompakt, do kterého se zapojily desítky firem z regionu, převzala Domácí hospicová péče do užívání nové auto. A v březnu se nezapomnělo ani na děti. Sladké balíčky Mixit věnovala Zásilkovna sociálně znevýhodněným rodinám, které využívají služeb Charitních domovů v Brodě a Humpolci a Šipky – sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi. Za pomoc a podporu tímto všem děkujeme.

Lubica Pleskačová

Středisko rané péče pomáhá i v koronakrizi a hledá posily

Havlíčkův Brod: Za rodinami s handicapovanými dětmi vyjíždí pracovníci Střediska rané péče i nyní. Pokud není osobní kontakt možný, komunikují s nimi nově online. Rodiny situací trpí a čekají na rozvolnění. Některé aktivity, které podporují léčbu dítěte, totiž kvůli opatřením nemohou absolvovat. *„Pokud se rodina bojí nebo je v karanténě, tak s nimi komunikujeme online. Prostřednictvím videohovoru můžeme sledovat, jak rodina s dítětem pracuje a zda jsou viditelné nějaké pokroky,“* popisuje vedoucí služby Irena Salaquardová z Oblastní charity Havlíčkův Brod.

Kvalifikovaný tým odborníků poskytuje komplexní péči celkem 65 rodinám téměř po celé Vysočině. Vzhledem k velkému množství klientů proto Středisko rané péče hledá posily. Aktuálně přijme sociálního pracovníka nebo speciálního pedagoga. Bližší informace najdete na www.hb.charita.cz.

Lubica Pleskačová

Prádlomobil

Novinka

Svoz prádla pro domácnosti zdarma

Jak to funguje?

Potřebujete vyprat prádlo, deky, polštáře, potahy, ...
zavoláte na tel.: 730 174 475.

Domluvíme si den a čas, kdy k Vám přijedeme
a prádlo odvezeme do naší prádelny.

Naše pradlenky ho desinfekčně vyperou,
usuší a pokud budete chtít i vyžehlí.

Následně Vám zavoláme a domluvíme si den a čas,
kdy prádlo přivezeme a vy zaplatíte. Při první objednávce
navíc dostanete naši BONUS kartu na další slevy.

Prádelna Veronika

Sociální podnik
Oblastní charity Jičín
tel.: 730 174 475
pradelna@charitajicin.cz
www.pradelna-jicin.cz

MY > PEREME
VY > POMÁHÁTE

PÉČE O DĚTI NEMOCNÉ HIV/AIDS

Č. Ú.:
72540444/2700
VS 40
DĚKUJEME!

DO POZNÁMKY UVEĎTE: PNG

NA PAPUI NOVÉ GUINEJI NEEXISTUJE VEŘEJNÉ ZDRAVOTNÍ POJIŠTĚNÍ A JEN MINIMUM LÉKAŘŮ JE OCHOTNO PRACOVAT V NUZNÝCH PODMÍNKÁCH TAMNÍCH NEMOCNIC. LÉKAŘSKÉ OŠETŘENÍ SI MUSÍ PLATIT I TI NEJCHUDŠÍ, A PROTO ČASTO PŘICHÁZÍ DO NEMOCNIC POZDĚ.

PODPORA PMD ZAJISTÍ LÉKAŘSKOU PÉČI A JÍDLO PĚTI DESÍTKÁM NEMOCNÝCH DĚTÍ Z NEJCHUDŠÍCH RODIN NEBO SIROTKŮ. DĚTI NEMOCNÉ HIV/AIDS TAKÉ BUDOU MOCI NAVŠTĚVOVAT ŠKOLU, KDE JIM BUDOU UHRAZENY POTŘEBNÉ POMŮCKY A ŠKOLNÉ. MENŠÍ DĚTI DOSTANOU DROBNÉ HRAČKY A KNIHY.

PAPEŽSKÁ MISIJNÍ DÍLA
missio.cz

Papežská misijní díla

Na Kropáčce 30/1, 500 03 Hradec Králové
Tel.: 604 838 882, e-mail: pmd@missio.cz
www.missio.cz